TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄ

Työväen vapautus tapahtuu sen itse 9-24-23 nautta!

VAPAUS

Vain järjestyneen työväenluokka voi

No. Expo. Hendry 6. 1922

Lauantaina, jouluk. 23 p. — Saturday, Dec. 23.

VI Vuosikerta -

Kahden suomalaisen salaperäiseen murhaan alkaa tulla valoa

Kaksi suomalaista träppäriä asetettu syytteeseen kansalaistensa murhasta erämaassa.

Sault Ste Marie. — Kaksi suomalaista träppäriä (metsänotusten pyydystäjää) Kalle Mäki ja Urpo Ojanen, Mile 68, Algoma Central rautatien varrella, on vangittu maakuntapoliisi P. C. Tom Fraserin toimesta, syytettynä kahden kansalaisensa Victor Joen ja Hannes Niemen murhasta, jotka löydettiin järvestä viime elokuulla, noin 35 mailin etäisyydessä rautatieltä. Kaksi murhasta epäiltyä henkilöä ovat nyt piirivankilassa, odottaen kuulustelua, mikä tullaan toimittamaan tällä viikolla.

Todistukset puhuvat voimakkaasti Mäkeä ja Ojasta vastaan.

Viime viikolla torstaina toimitettu kuoleman syyn tutkinto, mikä tapahtui maakunnan piirioikeuden talolla maistraatti MacKayn ja kuolemansyiden tutkijan tri A. S. MacCagin johdolla, osotti, että tapahtumatodistukset puhuvat voimakkaasti Mäkeä ja Ojasta vastaan.

Neljää suomalaista todistajaa kuulusteltu.

Neljä suomalaista todistajaa, Edward Rantanen, Anselm Kuusisto, Oscar Wiita ja Walter Grönlund, kaikki träppäreitä A.C.R:n varrella, todistivat, että Mäki ja Ojanen träppäsivät 1920 alueilla, missä kahden suomalaisen murha tapahtui, ja että syksyllä 1921 murhatut suomalaiset Joki Ja Niemi, olivat träpänneet samalla alueella. Kun Mäki ja Ojanen olivat kuulleet, että nämä kaksi pyydystäjää on heidän alueillaan, olivat he todistajain mukaan luvanneet lähteä ottamaan asiasta selkoa, ja heidän vierailunsa jälkeen, kaksi pyydystäjää oli kadonnut, kunnes Walter Grönlund löysi Victor Joen ruumiin elok. 23 p., 1922 ja maakuntapoliisi Fraser, Niemen ruumiin elok. 27 p. Joki ja Niemi katosivat lokakuulla 1921.

Mäki ja Ojanen olivat rakentaneet kämppänsä noin 30 mailia Regent järven takalistolle, lähelle Montreal järveä, missä he pyydystivät talven 1920. Syksyllä 1921 he jälleen läksivät samalle alueelle ja kuulivat, että Joki ja Niemi ovat menneet heidän alueelleen pyydystämään. Anselm Kuusisto ja Edward Ranta olivat nähneet kaikki nämä neljä pyydystäjää, heidän kämppänsä ollen ainoastaan noin neljän tai viiden mailin etäisyydessä Joen ja Niemen kämpästä. Tämä olikin viimeksi kun Jokea ja Niemeä nähtiin.

Kieltävät syyllisyytensä.

Mäki ja Ojanen sanovat etteivät he tiedä mitään Joen ja Niemen kohtalosta. He ainoastaan menivät kämpälleen ja olivat siellä noin kahden viikon ajan.

Venäjän nuoriso toimii "joulupukki"-legendan hävittämiseksi

Moskova. — Venäjällä on ryhdytty kautta maan systemaattiseen propagandaan «joulupukki»-legendan ja kaikkien uskonnollisten joulutarujen poistamiseksi väestön mielistä. Propagandan etunenässä on Venäjän kommunistinen nuorisoliitto. Entisen uskonnollisen joulujuhlan sijalle nuoriso painostaa vietettäväksi luonollista ja kommunistista joulujuhlaa.

Postisopimus säästää Canadalle $500,000

Ottawa. — Canadan ja Yhdysvaltain välinen postisopimus, joka solmittiin äskettäin, tulee säästämään Canadalle $500,000 vuosittain, ilmoittaa Canadan postihallitus.

Tämän vuotisesta postiliikenteestä uskotaan tulevan noin miljoonan dollarin ylijäämä, joka tulee hyvin korvaamaan edellisen vuoden vaillingin.

Amerikalaiset pankkiirit eivät anna lainaa Saksalle

Morgan ilmoittaa että Saksan on ensin balansseerattava budjettinsa.

New York. — Niitten huhujen johdosta, että amerikalaiset pankkiirit tulisivat hankkimaan Saksalle suurehkon lainan, J. P. Morgan & Co. on antanut julkisen selostuksen, että he ovat ilmoittaneet Saksan lähettiläälle Yhdysvalloissa, että on mahdoton ottaa Saksan laina-asiaa käsiteltäväksi ennen kuin sotakorvauskysymys on järjestetty lopullisesti ja ennen kuin Saksa on ryhtynyt budjettinsa balansseeraamiseen

Valkoisten uusi kapinahanke täydellisesti kukistettu

Puola taas uusien vehkeilyjen takana neuvostohallitusta vastaan.

Kievi. — Tuimassa ottelussa tiistaina, neuvostohallituksen sotajoukot murskasivat täydellisesti valkoisten uuden kapinaliikkeen, vallaten heidän päämajansa Vohinassa, lähellä Kieviä ja ottaen 1,500 valkoista vangiksi.

Vastavallankumouksellisten kapinallisten tarkoituksena oli vallata koko Ukraina haltuunsa. Heidän joukkonsa oli hyvin varustettu upseereilla, rahoilla, elintarpeilla ja ammukkeilla, kaikki varustelut oli suoritettu rajan takana Puolassa.

Tämän uuden kapinahankkeen, mitä Puola on ilmeisesti suosinut, pelätään edelleen kräjistävän Venäjän ja Puolan jo ennestäänkin kireitä välejä, varsinkin kun se paljastuu juuri aikana, jolloin Venäjä oli neuvotteluissa kaikkien naapurimaittensa kanssa, Puola niiden mukana, aseitten ja armeijan vähentämisestä.

Se Lloyd Georgen «köyhyys»

Työväenlehti raoittaa verhoa korkeilla lihapadoilla olevien miesten tuloista.

Lontoo. — Daily Herald, Englannin järjestyneen työväen äänenkannattaja kirjoittaa sen johdosta, että Lloyd George äsken lausui «minä olen köyhä mies ja siksi minun täytyy hankkia elämäni», peruuttaessaan kontrahtinsa «Muistelmistaan» New York Times ja Chicago Tribunen kanssa, ja tehdessään uuden sopimuksen Yhdysvaltalaisen sanomalehtisyndikaatin kanssa artikkelien kirjoittamisesta. Työväen lehti lausuu tämän johdosta:

«Mr. Lloyd George, mies joka puhujalavalta ei häikäile lausua, että hän on «kansan lapsi», kirjoittaa yksityiskirjeessä, että hän on «köyhä mies», kun häntä syytettiin sopimuksensa rikkomisesta, vaikkakin hänellä on yhdestä ainoastaan lähteestä tuloja 40 puntaa viikossa koko elämänsä ajan, ja samalla hänen on täytynyt kyetä säästämään vähintään 100 puntaa viikossa siitä lihavasta palkasta mitä hän on saanut pääministerinä monen vuoden ajan.

«Sir Eric Geddes, mies joka esitti köyhäin opettajain palkkoja laskettavaksi, esiintyen tässä valtion menojen supistamisen sankarina (työläisten kustannuksella), vaatii 15,000 puntaa vuodessa palveluksestaan, ja kansa on kylliksi hölmö antaakseen sen hänelle. Mitä merkitsee se, että henkilöt, joilla on suuret viikkotulot, tekeytyvät «köyhiksi miehiksi»? Mitä merkitsee se, että henkilöt, joilla ei aluksi ole ollut mitään, pitävät nyt oikeutenaan elää 42 punnan mukaan päivässä? Se merkitsee, että he tahtovat kohottautua mahdollisimman paljon yläpuolelle heidän kanssaihmisistään. Se merkitsee, että he pitävät itsellään olevan oikeuden kaikkiin mahdollisiin mukavuuksiin ja nautinnoihin, samalla kun miljoonat eivät omaa edes niukkaa olemassaolo-oikeutta.

Canadan sato nousee biljoonaan dollarin

Hallituksen tilastotoimisto julkaisee vuodentulotilaston.

Ottawa. — Dominion tilastotoimisto on julaissut tilaston eri maakunnissa kerättyjen tilastojen perusteella tämän vuotisesta viljasadosta, verraten samalla nämä tilastot kahden edellisen vuoden satoon. Tilastot eivät ole lopullisen tarkat, vaan tulevat vielä uudelleen tarkistettavaksi, ne ovat kuitenkin tehdyt paikallisten keskimääräisten satolaskelmien perusteella.

Koko Canadassa pääasiallisimmat vilja- ja kasvilajit arvioidaan nyt 984,139,500 dollarin arvoiseksi, 1921 vuoden sato oli $931,863,670, 1920 sato $1,455,244,050. Viimemainitun vuoden sato nousee näin korkealle siksi, että silloin oli kaikki satolajit hintaansa nähden korkeimmillaan.

Vuodentulo maakunnittain.

Maakunnittain jakaantuu vuodentulo seuraavasti, 1921 ja 1920 ollen aina sulkujen välillä: Prince Edward Island, $10,388,800 ($14,202,970 ja $18,530,400); Nova Scotia, $24,236,000 ($29,556,400 ja $47,846,550); New Brunswick, $31,657,100 ($38,325,400 ja $46,357,300); Quebec, $167,599,000 ($219,154,000 ja $330, 251,000); Ontario, $233,556,000 ($239,627,400 ja $375,746,900); Manitoba, $104,830,000 ($72,135,500 ja $183,989,900); Saskatchewan, $299,158,000 ($215,635,000 ja $271,213,000); Alberta, $94,369,600 ($82,780,000 ja $204,291,500); British Columbia, $18,345,000 ($20,447,000 ja 27,017,500).

Fascistit hyökänneet ent. pääministeri Nittin pojan kimppuun

Neappeli. — Tiistaina hyökkäsivät fascistit entisen pääministerin Nittin pojan Vincenzon kimppuun, jonka he syyttivät ottaneen provoseeraavan kannan kun fascisti-soittokunta soitti fascistimarssia. Nittin päälle hyökkääjät olivat juuri aikeessa juottaa hänelle riisiöljyä, kun paikallinen fascistikomentaja ehti väliin. Nitti kun on porvari, niin häntä ei sopinut pidellä yhtä törkeästi kuin kommunisteja.

Montrealin turkistyöläisten työpäivää ei pidennetä

Montreal. — Koska huhut kertovat, että Montrealissa tullaan turkistyöläisten työpäivää helmik. 1:stä p. lukien pidentämään, on International Fur Workers järjestön presidentti, Morris Kaufman, tutkinut asiaa ja ilmoittaa, että koko järjestö tulee taistelemaan kaikkia sellaisia yrityksiä vastaan.

Kansainvälisen järjestön virasto on paikalliselle union toimistolle jättänyt valtuudet ryhtyä järjestämään uutta työsopimusta entisen tilalle, joka päättyy tammik. 31 p. Tämä union virasto tulee laatimaan sopimusehdot ja esittämään ne työn ostajille. Esityksen takana tulee olemaan koko järjestö.

Puola saanut uuden presidentin

Warsova. — Keskiviikkona valittiin Puolan valtiopäiväin toimesta Stanislaus Wojciechowski presidentiksi juuri salamurhatun tri Gabriel Narutowiczin sijalle.

Vapaavaltio jatkaa vastustajainsa telotuksia

7 työläistä taasen virallisesti teloitettu.

Dublin. — Neljä rautatietyöläistä ja kolme muuta työläistä teloitettiin täällä tiistai aamuna Kildare kauntissa junan liikenteen ehkäisemisestä syytettynä.

Nämä seitsemän työläistä otettiin vapaavaltion sotilaitten toimesta vangitsi marrask. 13 p. eräässä talossa, jolloin heidän hallustaan löydettiin joukko varastettuja tavaroita, riflapyssyjä ja ammukkeita.

Heidät tuomittiin sotaoikeudessa kuolemaan, junarikosta. Tuomio pantiin käyntiin tiistai aamuna klo 3:30.

Surmattujen työläisten syytetään olleen «tasavaltalaisen» armeijanmiehiä.

Nova Scotian kaivosmiehet kuulevat totuuksia

Maguire, MacLachlan ja Livingstone pitäneet puheita kaivosmiesten kokouksissa.

Sydney. — «Jotkut teistä eivät ole mahdollisesti vielä tällä kertaa valmiita yhtymään Punaiseen Taloudelliseen Internationaleen, mutta te tulette hyväksymään siihen yhtymisen vuoden ajalla», lausui Nova Scotian kaivosmiesten union piirisihteeri J. B. MacLachlan, pitäessään puheen Glace Bayssa mainarien joukkokokouksessa viime sun nuntaina.

Kokouksen pääpuhujana esiintyi Trevor Maguire, Workers puolueen puoluehallinnon jäsen, jonka tuomari Riddell äskettäin laski vapaaksi ehdonalaisena, kapinallisuussyytöksestä. Hän lausui puheessaan, että vasta sitten kun Canadan työläiset perustavat työläisten neuvostovallan, voidaan nykyiset poliittiset ja taloudelliset epäkohdat poistaa. Hän ennusti brittiläisen mailmanvallan pikaista hajoamista.

Daniel Livingstone, United Mine Workersin 26 piirin presidentti lausui, että ainoa vapautus työläisille Canadassakin on vallankumous, samallainen mikä vapautti Venäjän työtätekevät luokat.

Belgian ent. pääministeri haastettu kaksintaisteluun

Brusseli. — Siirtomaaministeri Franck on haastanut entisen pääministeri Paul Hymansin kaksintaisteluun. Haaste tapahtui sen jälkeen kun edustajat olivat ankarasti riidellyt eduskunnan istunnossa kielikysymyksestä. Oli nimittäin kyseessä Ghentin yliopiston muuttamisesta flemiläiseksi kouluksi. Valtiopäivät hyväksyivät esityksen 85 äänellä 83 vastaan, mutta hylkäsivät esityksen, etttä yliopistossa opetettaisiin rinnan sekä belgian että ranskan kielillä.

Entente ei tunnusta Kreikan hallitusta

Rooma. — Asiantunteivista ja luotetuista lähteistä on saatu tietää, että liittovallat ja Yhdysvallat ovat suunnitelleet vastausta Kreikan hallituksen tunnustamisvaatimukseen, että nykyisen vallankumousministeristön on erottava ja tilalle muodostettava «puolueeton» ministeristö, ennen kuin suurvallat voivat tunnustaa Kreikan hallitusta. Liittolaisvallat aikovat ilmoittaa että Lausannen konferenssia ei voida päättää ennen kuin sellainen ministeristö on muodostettu, sillä suurvallat eivät tule olemaan missään tekemisissä nykyisen vallankumousministeristön kanssa.

Ankaria kahakoita Albertan lakkoalueella

Poliiseilla kovasti työtä pitääkseen lakkolaiset kurissa.

Edmonton. — Kaksi poliisia ja useita kaivosmiehiä loukkaantui tiistaina tapahtuneessa suuressa kahakoinnissa lakkolaisten ja lakonrikkurien välillä Cardiff kaivoksella, kun lakkolaiset yrittivät ehkäistä rikkureja menemästä työhön. Taistelussa käytettiin seipäitä, kiviä, tiilikiviä ja mitä käsiin saatiin. Loukkaantumiset eivät ole kuitenkaan vaarallisia. Noin 35 lakonrikkuria onnistui kuitenkin päästä kaivokseen. Taisteluun otti osaa noin 300 miestä ja naista, jopa lapsiakin. Samallainen kahakointi aikoi syntyä Penn kaivoksella, mutta poliisit ehtivät ehkäisemään lakkolaisten pääsyn kaivoksen lähelle.

Pyytäneet ratsupoliiseja lakkopaikalle.

Inspehtoori Jenningsin mukaan on siviilipoliisien avuksi pyydetty Canadan ratsupoliisivoimia lähetettäväksi, mutta federaalihallitus ei ole suostunut vielä pyyntöön ennen kuin on saanut täyden selvyyden lakkoasemasta.

Lisää tuomioita lakkolaisille.

J. Sheldon niminen lakkolainen on tuomittu viiden päivän vankeuteen sen johdosta, että hänen syytetään rakentaneen barrikaadeja yleiselle maantielle. Kaksi muuta lakkolaista vapautettiin samallaisesta syytöksestä. Nämä kolme lakkolaista pidättivät maakuntapoliisien auton viime viikolla, arvellen siinä kuletettavan lakonrikkureita.

Hallitus lähettänee sotaväkeä.

Myöhemmän tiedon mukaan Ottawan puolivirallisissa piireissä pidetään todennäköisenä, että hallitus tulee suostumaan Edmontonin viranomaisten pyyntöön, lähettämällä joukon ratsupoliiseja paikallisten ja maakuntapoliisien avuksi.

Lakkoalue rauhallinen.

Edmonton. — Keskiviikkona oli lakkoalueella kaikki rauhallista, ilmoittaa maakunnan prokuraattori Brownlee. Hän ei ole saanut vielä vastausta Dominionin hallitukselta ratsupoliisien pyyntöön. Lakkolaiset pitivät lakkovahtia edelleen Standard kaivoksella, piirin varapresidentti Ryan pitäen heille puheen. Muuten oli kaikki rauhallista.

Venäjä valmistelee viljan ulosvientiä

Moskova. — Tiedonannot Mustan meren satamista viittaavat laajakantoisiin valmistuksiin, joita parhaillaan suoritetaan viljan ulosvientiä varten. Etelä-Venäjän satamaliikenne alkaa olla ennen sotaa vallitsevassa vilkkaudessa. Novorossivkin terästehtailla on valmistuksen alaisena 14 laivaa ja Odessan viljasäiliöitä, mitkä ovat olleet joutilaina monta vuotta, laitetaan jälleen käyttökuntoon. Tiedonannot arvioivat Odessassa olevan 2,000,000 puutaa ja Novorossickissa yli 1,000,000 puutaa viljaa odottamassa ulosvientiä.

Kuten aikaisemmin olemme kertoneet, on neuvostohallitus järjestänyt siten, että maan eteläosista viedään viljaa ulkomaille, koska sen kuletus pohjoisiin osaan maata on tavattoman hankalaa ja kallista, sen sijaan on pohjoisiin maakuntiin ostettu viljaa ulkomailta.

Maanalainen raitiotie Montrealiin

Montreal. — Kysymys maanalaisten raitioteitten rakentamisesta Montrealiin, väljentämään suurta tungosta kaupungin vilkasliikkeisimmillä kaduilla, herätettiin ensi kerran kaupungin valtuustossa 1914. Insinöörikunta, joka asiaa on sittemmin tutkinut, raportteeraa nyt, että maanalainen raitiotie tulisi maksamaan kaupungille lähimain miljoonan dollaria.

Fascistihurtat vuodattavat kommunistien verta Italiassa

Neuvosto-Venäjä haluaa sulkea Itämeren

Pyrkii saamaan Itämeren valtioita toimenpiteisiin Itämeren sulkemiseksi ulkomaitten sotalaivoilta.

Lontoo. — Venäjän neuvostohallitus on Times lehden tietämän mukaan ryhtynyt toimenpiteisiin, saadakseen balttilaiset valtiot suostumaan Itämeren sulkemiseksi kaikkien muitten paitsi Itämeren maitten sotalaivoilta. Venäjän kerrotaan lähestyneen tässä kysymyksessä jo Tanskan hallitusta. Aikomuksena on kutsua koolle konferenssi tästä kysymyksestä päättämään.

Lansbory puhuu Englannin poliisin toimeliaisuudesta

Lontoo. — George Lansbury, Työväenpuolueen edustaja Poplarin vaalipiiristä, puhui viime sunnuntaina työttömäin joukkokokoukselle Trafalgar Squaressa sen jälkeen kun kuningas oli kieltäytynyt vastaanottamasta työttömäin lähetyöstöä. Hän sanoi jokaisella yksilöllä olevan samanlaisen oikeuden lähestyä kuningasta kirjeellä tai vetoomuksella. Mutta kuningas on osottautunut yhtä luoksepääsemättömäksi kuin pormestarikin.

«Me olemme joutuneet sangen kauniiseen sekamelskaan», lausui Lansbury, jos pääministeriä on pidettävä itsevaltiaana. Kuningas on estetty ottamasta teidän anomustanne vastaan. Minä haluan sanoa herra Bridgemannille (sisäasiain ministeri) ja Skotland Yardin (Englannin hallituksen salapoliisitoimisto) viranomaisille, että he ovat ehkäisseet työväen johtajat käyttämästä perustuslaillisia menettelyjä.

«Ei milloinkaan ennen Englannin työväenliikkeen historiassa poliisit ole provokatsionitoimenpiteineen olleet niin aktiivisia kuin he ovat nyt.»

Ontarion prokuraattori uhkaa K. K. K:ta

Sanoo heidän vierailujensa uudistumisen merkitsevän vankilaa asianomaisille

Ku Klux Klani järjestöä, joka joka on toimenpiteillään terrorisseerannut useita seutuja Yhdysvalloissa, ei tulla suvaitsemaan Ontariossa, ja jos Grand Kleagle of Klan jonka edustajat vierailivat viime viikolla Lontoossa, tulee uudistamaan vierailunsa, tulee sitä kohtaamaan vastaanottokomitea, joka on kokoonpantu maakunnan poliiseista, jotka tulevat korjaamaan vieraat maakunnan vankiloihin. Tällaisen varotuksen antoi Ontarion prokuraattori W. E. Raney Ku Klux Klan järjestölle sunnuntai iltana Labor Temppelillä pitämässään puheessaan. «Ontarion väestö ei tule sallimaan lainkäyttövaltaa sellaisten narrien käsiin,» lausui prokuraattori.

Timminsin kultatuotannon laajentaminen

Timmins. — Niiden monien muiden laajennusten rinnalla mitä täkäläiset kultakaivokset suorittavat tulee McIntyre-Porcupine kaivosyhtiö myöskin laajentamaan tuotantoaan. Sturgeon Fallsin voimalaitoksen valmistuttua tulee tämä kaivos saamaan myllylleen riittävän voiman, joten se kykenee 800 tonnin sijasta käsittelemään 1,000 päivittäin. Mainitun kaivoksen oorin arvo on $10—12 tonnia kohti.

Fascistien pysyhurtat k
kommunistilehden kirja
kommunistien klubihuo
riinissa. 10 surmattu j
kaa haavoissaan sairaal

Rooma. — Ensimäine
sekasorto sitten Mussoli
taan noustua, tapahtui täs
tapaitain järjestyksen maa
rinin kaupungissa viime m
na. Taisteluissa kommun
fascistien välillä sai surm
henkeä ja 20 on vaarallis
voitettuna sairaaloissa, sam
suuri määrä vähemmän
sesti haavoitettuja pääsivät
maan pahimmalta vaaralta.

Taistelujen alkaminen vie
kommunistien niskoill

Porvarilliset uutislähteet,
asiasta kertovat, vierittävä
nollisesti syyn kommunisti
koille, kertoen taistelujen a
siitä, että kommunistit ensin
masivat kaksi fascistia. Nä
si saapuivat kaupunkiin p
jolloin joukko kommunistej
ammunnan heitä vastaan.
fascisteista kuoli heti ja
myöhemmin sairaalassa.

Näiden kahden fascistin
jälkeen fascistikomentaja
kaikki Turinin fascistihurta
siin, jolloin alkoi kommu
jahtaaminen ja teurastus.

Viisi kommunistia urhoolli
puolustanut päämajaans

Voimakkaat fascistijoukot
hittivät kommunistien päämaj
ka oli miltei ylenannettu,
taan viisi kommunistia ollen
tunut suojelemaan päämaj
jotka pitkän aikaa urhoollisest
lustivat asemaansa suurta l
joukkoa vastaan. Fascistit
paikan haltuunsa vasta kun
viidestä puolustajasta, niiden
kössa kommunistinen edusta
marin jäsen Pagella, oli haav
nut.

Tämän jälkeen fascistit sy
vät kommunistien päämajan t
joka tuhoutui miltei täydelli
huolimatta palokuntalaisten y
sistä pelastaa rakennus hävity
tä. Samalla aikaa toinen la
joukko sytytti tuleen kommu
sen sanomalehden «Ordino Nu
viraston ja kaksi kommunisti
bia. Kommunistit osottivat
vastarintaa taistelussa fasci
vastaan.

Lahtarihurtat panevat toime
rääkkäyksiä.

Muut fascistijoukot, jakaant
pienemmiksi ryhmiksi, alottivat
temaattisen jahdin kautta kau
gin tunkeutuen kaikkien asun
hin, joiden tiesivät olevan vä
kin sympaattisia kommunistej
Lukemattomia työläisiä rääkät
ja kidutettiin, toisille juotettiin
söljyä.

Kahdeksan kommunistia surmat

Kautta kaupungin tapahtui
kuisia taisteluja, joissa kahdeks
kommunistia ja kaksi edellämain
tua fascistia sai surmansa.

Hallitus on lisännyt poliisiv
maa, mutta fascistit eivät ole viel
kään hajaantuneet.

Englannin porvarien otettava työväenp. huomioon

Glasgow — Täkäläiset työväen
edustajat palasivat parlamentin e
simäiseltä istuntokaudelta kotiin il
man mitään muodollisia vastaanot
tojuhlallisuuksia. Eräs työväen edus
tajista lausui, että monet työväen
edustajat ovat väsyneet parlamenti
vanhanaikaisiin seremonioihin. Hän
sanoi hallituksen täytyvän ottaa
vakavasti huomioonsa työväenpuo
lueen ja sen eduskuntaryhmän.

Ramsay MacDonald, työväenpuo
lueen johtaja, puhuessaan äskettäin
Lontoossa, kielsi kaikki huhut va
kavista erimielisyyksistä työväen
puolueen parlamenttiryhmässä. Hän
sanoi ei kyllä hyväksyvänsä kaikkia
työväenpuolueen edustajien esiin
tymisiä, mutta sanoi kaikesta huo
limatta työväenpuolueen edustajis
ton saaneen paljon elämää parla
menttaaristen tapojen tylsyyteen.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään. paitsi asiamiesten joilla on takaykset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää kokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; hautaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha saurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan personallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

JOULUJUHLAN TAKIA EI VAPAUS ILMESTY TIISTAINA.

Työväenluokan aseman kurjistuminen Englannissa

Kapitalistinen järjestelmä merkitsee työväenluokan aseman yhä suurempaa kurjistumista. Englanti, joka on yksi voimakkaimpia kapitalistisia maita ja jonka teollisuuselämä on verrattain korkealle kehittynyt, on pettämätön merkki siitä. Viimeisen kahden vuoden kuluessa on työttömyys alinomaan lisääntynyt, samalla vielä työssä olevien palkat ja elintaso on jatkuvasti käynyt kurjemmaksi. Nykyisin lähentelee työttömien lukumäärä kahta miljoonaa, tämän rinnalla suuri määrä teollisuustyöläisiä työskentelee vain osan ajasta mitä kurjimmilla palkoilla. Ja sellaisten voimakkaasti järjestyneitten tuotantoalojen työläisten, kuten esim. kaivosmiesten asema on mitä huutavin Niinpä kaivosmiesten lähetystö, mikä äskettäin pyrki pääministeri Bonar Lawin puheille, selitti, että kaivosmiesten asema on paljon kurjempi kuin ennen sotaa. Kuitenkin pääministeri kieltäytyy edes vastaanottamasta kaivosmiesten lähetystöä, selittäen, ettei hän voi mitään kaivosmiesten aseman parantamiseksi. Metalliteollisuustyöläisten asema ei ole myöskään parempi kuin kaivosmiesten. Suurilla laivatelakoilla työskenteleviä metalliteollisuus-ammattilaisia on kymmenin tuhansin joutilaina, sillä laivatelakat seisovat nyt kuolleina. Sama on laita monilla muilla metalliteollisuuden aloilla. Suurien puuvillakutomojen työläisten asema on samallainen kuin edellisten, kymmeniä tuhansia työttöminä ja työssä olevat työskentelevät suuresti alennetuilla palkoilla.

Ja kun Englannin tehdasteollisuus perustuu suurella osalta tuotannolle ulkomaankauppaa varten, ei työläisten asemaan nähden ole toivottavissa edes tilapäistä lievennystä lähitulevaisuudessa. Euroopan mannermaavaltioissa kun kapitalismi kulkee nopeasti luhistumistaan kohti. Viimeisen mailmansodan ja jättiläismäisten sotavarustusten köyhdyttämät mannermaavaltiot ovat kokonaan ostokyvyttömiä. Niimpä esim. Englannin äskettäin kukistunut pääministeri Lloyd George äskettäin parlamentissa pitämässään puheessaan tunnusti havainneensa, että «työttömyys Englannissa tulee olemaan pysyväinen ilmiö». Tällaiset lausunnot tuntuvat jo täysin epätoivoisilta. Mutta ne ovat epätoivoisia vain kapitalistiseen järjestelmään nähden. Kapitalistinen Englanti ei kykene enään takaamaan työläisille edes raadantaa, eikä myöskään raadannan puutteessa oleville miljoonille leipää.

Ainoaksi mahdollisuudeksi siis jää työläisille ottaa valta omiin käsiinsä ja sen vallan avulla tuotantokoneisto ja kaikki rikkaudet, ja asetettava ne palvelemaan työtätekeviä kansanaineksia.

On ilmeistä, että vanhan järjestelmän täytyy tyysti riistää työläisiltä kaikki mahdollisuudet, ennenkuin **suuret pohjajoukot** saadaan hereille. Vasta silloin se näkee ainoana keinona olevan järjestelmän muuttamisen. Ei edes Englannissa, missä työväenliike on vanha ja kokenut, ole suuret työväenjoukot tulleet sitä ennen huomaamaan, huolimatta siitä, että se on maa, jossa työväen on täytynyt kantaa harteillaan suurta lois- ja laikuriluokkaa. Varsinaisen teollisuuskapitalistisen riistäjän lisäksi on Englannin työväen täytynyt taata ylellinen elämä lukuisalle kreivien, loordien ja muiden loiseläjäin ja ylhäisten virkailijain luokalle. Onko näin ollen ihme, että työväki on puhtaaksi kynitty, että miljoonat sen jäsenistä nyt ovat leivättöminä, vaatteitta ja asunnoitta.

Viimeiset parlamenttivaalit osottivat eräällä tavalla työväenpohjajoukkojen suurta heräämistä, ainakin alkeellisemmassa muodossa. Mutta myöskin jättiläismäiset työttömäin mielenosotukset viime kuukausien ajalla ovat kuvaavana esimerkkinä tyytymättömyyden kasvamisesta nälkiintyneitten työväenluokkalaisten keskuudessa.

Kumoushengen kasvaminen työväen pohjajoukoissa heijastaa jo reformistisessa työväenpuolueessakin. Sen edustajiston mukana äänestettiin parlamenttiin jo huomattava määrä radikaalisempia aineksia ja koko työväenpuolueen parlamenttiryhmä osotti suurempaa eloisuutta ja toimeliaisuutta äskeisessä istunnossaan kuin milloinkaan ennen. Reformistiset johtajat kyllä edelleenkin saarnaavat varovaisuusoppiaan ja yrittävät pidätellä joukkoliikkeen kumouksellisia toimenpiteitä ja tämän joukkoliikkeen edustajia painostavista toimenpiteistä. Mutta heidän varoituksilleen lainataan vähempi huomiota kuin milloinkaan ennen.

Englannin työväenluokan asema on kurjistunut siinä määrin, että se on pakosta synnyttävä aktiivista liikehtimistä ja toimenpiteitä syvissä pohjakerroksissa.

Teollisuussodan uhrit Yhdysvalloissa

«23,000 kuollut ja 3,000,000 loukkaantunut vuoden ajalla Yhdysvaltain rauhallisissa teollisuuksissa», kertoo sanomalehden otsikko, lainaten numerot hallituksen virallisista tilastoista.

Tämä on hirvittävää! Mutta mehän olemme tottuneet kaikkeen. Me olemme niin tylsistyneet, niin kivettyneet, ettemme lainaa mitään huomiota luokkamme teurastukselle, ellei kyseessä ole me itse tai joku aivan läheinen omaisemme. Meidän luokkamme jäseniä saa murhata sadointuhansin, miljoonin, emmekä me välitä siitä mitään, me pysymme vain kylmäverisinä, ja mikä rikoksellisinta, toimettomina asiain tilan suhteen.

Yksin New Yorkin valtiossa tapahtui 51,084 «teollisuustapaturmaan, kuten porvarit niitä yksinkertaisesti ja viattomasti nimittävät. Tämä merkitsee, että joka viides työläinen jokaisesta sadasta joko on saanut surmansa, tai tullut raajarikoksi, kenties elinajakseen, kapitalistisen moolokin alttarilla.

Verrattuna tähän teollisuusteurastukseen, taistelu sotarintamalla näyttää olevan miltei turvallisempaa ammattia.

Nämä numerot eivät merkitse ainoastaan kymmenien tuhansien työläisten surmaamista ja miljoonien raajarikoiksi joutumista, vaan ne merkitsevät lisäksi miljoonien työläisperheitten jäsenten joutumista nälkään ja kurjuuteen, kun perheen leivän hankkija ei enään kykene huolehtimaan heidän elatuksestaan. Ja näille ei hallitus anna sotavakuutusta eikä sotamiesten leskien boonusta.

Nämä numerot ovat niin hirvittäviä, että hallituksen terveysdepartementin tilastojen kerääjä tekee kysymyksen: «Missä määrin nämä teollisuustapaturmat johtuvat meidän järjestelmämme epäkohdista, minä en ole valmistunut lausumaan tarkoin, mutta minä olen varma, että ne ovat suurena tekijänä niihin.» Vielä lisää tilastojen kerääjä, että työläisten varomattomuudesta johtuvat tapaturmat ovat «verrattain harvinaisia». Raportin yhteydessä teroitetaan myöskin kuinka työnantajain laittamat suojelus- ja varovaisuustoimet voisivat suuressa määrin vähentää teollisuustapaturmia. Tämä on luonnollisesti enempi kuin totta. Ne voisivat miltei kokonaan poistaa työläisten teurastuksen teollisuuksissa.

Mutta on luonnollisesti turhaa odottaa, että voitoista huumaantuneet ja riistonahneet kapitalistit ottaisivat työläisten suojeluskysymystä edes korviinsakaan, joko sitten että siinä suhteessa jotain toimisivat.

Työläisten hengen ja elämän turvallisuus ja kaikkien mahdollisten suojeluslaitteitten rakentaminen voidaan toteuttaa vasta kun työväki itse hallitsee ja määrää teollisuuksia.

Ateenan murhat

Porvarillinen lehdistö, joka pitää kansallisten vapaustaistelijain ja vallankumouksellisten työläisten teloituksia mitä luonnollisimpana asiana maailmassa, tuomitsee teko pyhällä kauhulla Ateenan teloitukset, kirjoittaa berliniläinen toverilehti. Saksan porvarislehdistö suree «saksalaisystävällisiä kreikkalaisia ministerejä», ja suurbritannialaiset lehdet selittävät, ettei Englanti tahdo olla missään tekemisissä murhaajain hallituksen kanssa. Englannin Ateenassa oleva lähettiläs, joka jo aikaisemmin protesteerasi kuolemanrangaistusta vastaan, on matkustanut Ateenasta ja virallisesti ilmoittanut diplomaattisten suhteiden katkeamisesta. Mikään ei osoita paremmin porvariston tekopyhyyttä kuin sen suhtautuminen tähän tapaukseen. Samainen Englannin lehdistö, joka vastikään piti irlantilaisen vapaustaistelijan, Childersin, ja hänen taistelutoveriensa hirttämistä viisaana ja välttämättömänä valtiollisena toimituksena, ja antoi riemulla tunnustuksensa riippumattomalle tuomarille, kun tämä ei ollut tehnyt demokraattisessa tunnossaan «mitään eroa silmiinpistäväin ja vähemmän huomattujen valtiokavaltajain välillä», samat porvarilliset sanomalehdet, jotka ovat täysin levollisesti suhtautuneet vallankumouksellisten työläisten teloituksiin Etelä-Afrikassa, Unkarissa, Rumaniassa ja päivästä toiseen riemuitsevat fascistien murhateoista, tuntevat nyt sydämessään tuskaa. Englantilaisten kauhistuksen pääaihe on nyt sentään ymmärrettävissä. Teloitetut olivat Englannin imperialismin välikappaleita, joiden taakse se oli arvovallallaan asettunut. Fanaattisen upseeriklikin Ateenassa suorittama teko oli varsin tuntuva isku Englannin arvolle maailmanvaltana. Jo joitakin päiviä ennen osoittivat jotkut merkit, että Englanti jättäisi Kreikan Lausannessa oman onnensa nojaan saadakseen vapaat kädet petrooliafääreissään. Ateenan teloitukset olivat Englannille hyvä tilaisuus lopullisesti sanoutuakseen irti Kreikasta ja tarjotakseen Turkille Mosulin petroolikenttiä vastaan etuisuuksia Europassa.

— Joko luonnon ja saavutettujen kokemuksien ymmärtäminen, tai sitten uskon ja sallimuksen tarut! — Ernest Haeckel.

Vallankumousmaa - nuoruuden maa

Martin Andersen-Nexö.

Niillä on todellakin varsin oikein, kaikilla niillä, jotka joka päivä vakuuttavat, että Venäjällä on kaikki kauheassa tilassa — kapitalistisin silmin katsottuna, suorastaan hirvittävässä tilassa porvarilliselta mukavuusnäkökannalta katsottuna. Rikkaat miehet ovat poissa, heidän palatsinsa palvelevat nyt yleisiä tarkoituksia, ne on muunnettu ministeristöiksi, museoiksi taikka kansantaloiksi. Loiston täällä — josta tehdään niin suuri numero porvarillisessa maailmanlehdistössä. — täytyy länsi-europpalaisen pikkuporvarinkin katsantokannan mukaan olla varsin niukan. Ja tämä enemmän kuin mikään muu saa vanhan maailman huokaamaan — sen henkinen kokaiini — voitonmahdollisuus? —. Niin, ja tietysti on täällä vielä uusi talouspolitiikkakin, vallankumouksen äpärä yhdessä kuolevan kapitalismin kanssa, rujo vaihdokas, kuten saattoi odottaakin. Tällä lohduttaudutaan sekä kaukana isossa maailmassa että täällä — mutta tuleeko se elämään, kuumesairaus kun se on ollut alusta alkaen? Ja jos se elää, niin tuleeko se sukuunsa?

Proletaarillekin on täällä yhtä ja toista tuskiteltavaa ja huolen aihetta — luonnollisesti. Venäjä ei ole mikään kommunistinen yhteiskunta — eikä liioin väitäkään olevansa sellainen. Mutta vielä vähemmän on se mikään kapitalistinen yhteiskunta. Se on yhteiskunta *valinmuodossaan*. Mikä eroutuu kuonaksi ja mitä tulee siirtymään uuteen? Venäjän kansa on tekemässä selvää vanhasta maailmasta. Venäjällä taistelee tällä haavaa vanha aika uuden kanssa — kapitalismi kommunismin kanssa — yliotteesta. Proletariaatin on täälläkin taisteltava kokonaisen maailman kanssa, mutta **se ei kamppaile itsensä kanssa**, siinä se suuri uutinen. Ensi kerran maailmassa taistelemme me samojen ehtojen alaisena.

Täällä Venäjällä ovat olosuhteet osin ihan surkealla kannalla. Taloja raunioina, paikka paikoin jopa kokonaisia kortteleita, koneita, seisomassa, mikään ei toimi niinkuin pitäisi. Mutta katsokaa ihmisiä, ne liikkuvat sitä enemmän. He hymyilevät kernaasti, laulavat kernaasti — etenkin vississä iässä olevat, jonka rajaksi aprikoin neljänkymmenen ja viidenkymennen. Vanhempien on tietysti vaikeampi katsella valoisasti olosuhteita. He vaikenevat ja ravistavat arvellen päätään taikka sähisevät «rotille» — neuvostolaisten rakastettava pikkuporvarillinen h a u k k u m a n i m i Pietarissa. Ennenkuin astuin venäläiselle maaperälle oli minusta eräänlainen riehakkuus silmiinpistävä, eräänlainen tarve hymyillä kesken kaikkea vakavuutta, tarve leikkiä. Tämä vaikutus on saanut valvistuksen itse paikan päällä, missä tavallisesti ei leikitä eikä ilvehditä, lasten- ja kasvatuskodeissa, harjoituspaikoilla. Venäläiset ovat päässeet vaikeimman ajan läpi, ajan, jota tuskin kukaan, joka ei itse ole elänyt sitä, voi kuvitella — ja tunneylijäämä pukeutuu nyt humoriksi. Mitä sillä väliä, vaikka ympärillä on raunioita — niistä kyllä selviydytään!

Tämä ylimielisyyden, taipumattoman nuorekkuuden vaikutus vaikutti minuun sitä voimakkaammin, kun oli juuri saapunut Saksasta. Nämä molemmat maat muistuttavat toisiaan siinä, että molemmat ovat lähellä katastrooffia, kumpainenkin kuitenkin **omalla puolellaan** sitä. Venäjällä on katastrooffi takanaan, Saksalla edessään. Saksalainen proletaari kuluttaa huolissaan vanhan järjestelmän vanhoja rääsyjä. Voidaan eroittaa hänen kylkiluunsa, niin loppuun kidutettu hän on, mutta hän ei rohkene viskata systeemiä romukasaan, siksi vanhaa kunnioittava kun on. Hän on käynyt kovin laihaksi ja surulliseksi, harmaakalpeaksi ja alakuloiseksi — kaikki tyynni sen kautta, että hän niin kunnioittavasti roikkuu vanhassa. Voidaan kuluttaa itsensä niin ohueksi, ettei enää olekaan varaa korjata, ja eräänä päivänä on siinä vain tyhjä aukko avaruudessa, missä hän äsken oli.

Venäjällä ei päällisin puolin ole sen hienompaa, useinmiten on paitka paikan päällä ja housunpuntit eri parià. Mutta venäläisestä voidaan nähdä, että hän viihtyy niissä. Ja hänellä on paksut punaiset posket — joko on seikka sellainen, että hän saa enemmän leipää taikka sitten, että hän on elpymään päin. Tämä voima on ihmeellinen, se loistaa proletaarista, kun hän polkee katua leivänkannikkaansa imeskellen — verrattomana käynnissä, joustavana käytökseltään niskassaan korkeapohjainen karvalakki, ääni kaikuen seinästä seinään. Täällä ei pidätellä itseään. Hän on vielä luluttaidoton, iltasin istuu hän koulun penkillä yhdessä viitisenkymmenen muun kanssa ja tavata jankuttaa lyhyttukkaisen naisylioppilaan opastuksella. Mutta kuunteleppas häntä työväenkokouksessa! Hänellä on itsenäinen käsityksensä eri asioista ja hän esittää tämän selvyydellä ja avomielisyydellä sellaisella, etteivät lännen työläiset ylimalkaan tunne sellaista. Sekin on tunneylijäämää, sekin. Taloudellinen taso, millä hän paraikaa on, vastaa suunnilleen saksalaisen työläisen tasoa. Mutta hän on kohoamassa, kun saksalainen työläinen sen sijaan vajoamassa, siinä juuri huimaava ero. Ja tämä kohonta jatkuu huimalla vauhdilla, sen saattaa todeta joka päivä.

Vuosi puolitoista sitten vallitsi täällä kaaos — alku-usva niin sanoaksemme. Vanha oli kukistettu soraksi, jauhettu nuuskaksi, katastrooffin riehuessa mitä hyvin voidaan verrata luonnonkatastrooffiin. Ensin maanjäristys ja sitten valkea. Luhistuksen hehkuvassa höyryssä kiehuivat alkeelliset intohimot, nälkä, viha, kiihko ja paniikki. Talonpoika katosi maan alle kuin myyrä, joka hän oikeastaan onkin, kaupunkien kadut olivat autioina. Kellään ei ollut asiaa niille, näkyvissä ei ollut elävää sielua. Kyllä sentään, kaukana kadun näköranassa virui kaatuneen hevosen raato. Pari varista risteili sen yllä, joku nainen ryömi kadun vedentäyttäminen granatinreikien lomitse ja leikkasi palan raadosta. Ei kauppaa, ei minkäänlaista toimintaa, tyhjiä umpeenaulattuja myymälöitä, kuolleita koneita — raunioita, ja kaikki kiedottuna hehkuvaan höyryyn, alku-usvaan, joka liikkui kuin jumalan henki vetten päällä.

Mutta jo nyt kyntää talonpoika maataan, alkuperäisesti kuin ennen syntiinlankeemusta, mutta kyntää yhtäkaikki ja kylvää. Suurkaupungit ovat saaneet elämää — meluisaa ääneltään, missä on omituista iskuvoimaa. Pietarissa kivetään katu päivässä, taloja korjataan, rakennetaan. Kaduilla päästään töin tuskin ohi ihmisten, hevoskuormain, autojen. Melkein kaikki myymälät ovat jälleen auki. Tavaraa kaikkea mahdollista laatua on nähtävillä. Omituista kyllä on joka kolmas tai neljäs myymälä kirjakauppa. Helppoloissa, joita ilmestyy pitkin puistojen varsia, tehdään kauppaa kouluvälineillä ja kirjoitustarpeilla. Yli päänsä esittää kirja huomattavaa osaa uudella Venäjällä. Vain yksi ainoa kustantamo, valtion kustannuslaitos Pietarissa, on sitten vallankumouksen julkaissut 7,000 kirjateosta yhteensä 16 miljoonan kappaleen painoksina. Tämä on yksi sen muurahais-ahkeran uudelleen rakentamisen ilmiöitä, jota paraikaa suoritetaan, tarve saavuttaa lainalaisuus, vallita, tuottaa! Venäjän kansa, joka eilen oli kirjaataitamatonta, on nyt muuttunut opiskelijakansaksi. Se rientää eteenpäin rientomarssissa.

Niin, näin ripeästi on aika tuskin koskaan ennen lääkinnyt iskettyjä haavoja, näin ripeästi elpyy vain nuoruus.

Onko sitten ihmeellistä, että lapsetkin näyttävät iloisilta ja kaikellaisista puutteista huolimatta näyttävät hyvin maassa, missä työssä on vain nuoret voimat? Täällä, täällä missä on armotta jauhettu nuuskaksi kuolleen yhteiskuntajärjestyksen luuranko, ovat uuden rakenteen linjat valmiina syntyäkseen sisältäpäin. Kesytyksestä nähdään täällä tuskin mitään jälkiä, mutta sitä useampia jälkiä järjestyksestä, omalaatuisesta joustavasta lainalaisuudesta, joka ilmeisestikään ei paina, koska se on lähtenyt juuri niistä, joita se koskee. Vierailemani lastenkodit ja koulut ovat pieniä itsenäisiä yhdyskuntia, ei opettajain ja hoitajain vaan lasten itsensä johtamia — heidän tarpeidensa kehyksissä. Lapset valitsevat keskuudestaan hallinnon ja puheenjohtajan — kouluneuvoston — joka esittää valitukset ja tekee ehdotuksia, valitsee järjestysmiehet ja apulaiset keittiöön ja joka on mukana säätämässä rangaistukset. Olinpa tässä taannoin läsnä erään koulun oppilaiden tavanmukaisessa viikkokouksessa. Käsiteltiin juuri kohtaa erään oppilaan rankaisemisesta, oppilaan, joka oli rikkonut koulun hyväksyttyjä sääntöjä vastaan, eikä voitu päästä yksimielisyyteen rangaistuksen laadusta. Muudan paikalla oleva opettaja esitti, että annettaisiin syntipukin työskennellä ylimääräinen viikko keittiössä, mutta kouluneuvoston puheenjohtaja, kolmentoista-vuotias poika, puuttui heti asiaan ja selitti, ettei ruumiillista työtä saisi käyttää rangaistuskeinona. Se oli jo riittävästi halveksittu entuudeltaan!

4—5 vuotiaista lastenkodeista kimnaasiin asti — kaikilla on itsehallintonsa. Ja sama asia koskee ammattiyhdistyksiä, poliittisia yhdistyksiä, verstaita, niin, jopa entisiä vuokrakasarmejakin. Nämä omistaa, kuten tunnettua, nykyisin «vuokralaiset», jotka ovat järjestyneet kotineuvostoissa ja itse järjestävät kaiken mikä koskee vastaavaa kiinteistöä.

Venäläiset omistautuvat työhönsä, organisoivat, rakentavat. Enin osa on vielä raunioina, ollaan vielä kaukana päämäärästä. Mutta tahti on ripeä, mieliala verraton, täällä vallitsee työilo sellainen, että sen pitäisi sytyttää uneliaimmankin.

Ilma Venäjän yllä on huomenilmaa, tämä selittää, miksi venäläiset ovat niin riehakkoja.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Smk. 35:00 Canadan dollarista

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $30—40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli sadan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösanomalähetyksille $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Broadview Ave.

Piletejä Suomeen ja Suomesta tänne.

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, ONT.

Pilettiliike tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

Pikkujuttuja

Vapauden vihamiehet ovat taas viime kuukausina osottaneet jonkinlaisia elonmerkkejä, uhkaamalla Vapautta boikotilla (ja sitähän eräät veljet ovat harjoittaneet jo vuosikausia vointinsa mukaan) ja samalla jokainen Industrialistin Canadan kirje on täytetty Vapauden, Workers puolueen ja sen Suom. järjestön haukkumisella. Vapaus, aikamiehen tavoin, ei ole lainannut mitään huomiota noille rakkikoirain nälvimisille, onhan vain kävellyt omaa latuaan eteenpäin. Ja Canadan suom. työläiset ovat teoillaan vastanneet — ovat nimittäin viimeisen puolentoista kuukauden ajalla hankkineet Vapaudelle **kolmattasataa lisätilaajaa.** Vapauden liikkeenhoitajan olisi annettava vuosikerta Vapautta palkkioksi jokaiselle noille propagandan harjoittajille, niin suuressa määrin ovat he avustaneet meidän asiamiesarmeijamme työtä.

Jatkakaa veljet propagandaanne! Canadan suomalaiset työläiset näyttävät hyvin ymmärtävän teidän tarkoituksenne!

*

Sotaherrat eivät näytä olevan enään varsin «populäärisiä» kansan keskuudessa. Ensin kaatuivat Venäjän tsaari, Saksan kaiseri, Itävallan keisari ja monet muut kruunupäät, sitten neljä suurta — Orlando, Clemenceau, Wilson ja Lloyd George, näiden mukana monien muitten maitten sotahallitukset. Mutta eivät siirtomaittenkaan sotahallitukset ole säilyneet. Ensin Borden ja Meighen menettivät pääministerin paikan Canadassa. Nyttemmin Uudessa Seelannissa ja Australiassa toimitetuissa vaaleissa on työväenpuolue saavuttanut hämmästyttäviä voittoja, edellämainitussa työväen parlamenttiryhmä ollen suurin kaikista.

Samalla kun mailma näyttänee siis monessa suhteessa meistä epätoivoiselta ja vallankumouksellisen työväenliikkeen eteenpäinmeno hitaalta, voidaan kaikesta huolimatta panna merkille laajojen työläismassojen merkitsevä herääminen. — Mailma on meidän!

*

Porvarillinen mailma on aina kohdistanut ankaran kiukkunsa ja parjaustaitonsa rehellisten, pelkäämättömien ja asialleen ja luokalleen uskollisten työväenjohtajain parjaamiseen ja mustaamiseen. Mutta on niitä toki sellaisiakin työväenjohtajia, joita kapitalistimailma voi suosittaa työläisille.

Herra Albert Thomas, ranskalainen sosialistipetturi, on yksi sellainen. Hän on Kansain Liiton työtoimiston johtajana 10,000 dollarin vuosipalkalla. Hän on nyt tullut Canadaan. Paljon sisältävät maan porvarilehdet hänestä toimituskirjoituksia. Hänellä on loistava «menneisyys» (carer) takanaan. Auttoi mailmanteurastusta, toimien mestarillisella tavalla Ranskan sotatarveministerinä eikä ole bolsheviki. Hänestä kirjoitetaan elämäkerrallisia katsauksia, partakarvoja myöten. «Rakentava valtiomies ja optimisti». Uskoo siis kapitalistisen järjestelmän rakennustyöhön ja luottaa sen tulevaisuuteen.

Ei häntä ole liioin hallituksen urkkijat seuranneet. Avoinna on tälle herralle kaikki paikat. Puhunut ja neuvotellut ministerien kanssa ensimäiseksi. Sitten puhunut useissa «Canadian Clubeissa». Työläiset vain häntä oudoksuvat. Esimerkiksi Montrealissa panivat pilalle kysymyksillään herrain loistavan kokouksen, missä herra Thomas oli puhumassa. Tätä seikkaa oli Thomas itsekin Torontossa valitellut, että kun työläiset eivät näytä ymmärtävän häntä, eikä hänen asiaansa — Kansain Liittoa.

*

Mutta on toki kotimaassakin herroille kelpaavia työväenjohtajia. Puhumattakaan nyt Tom Moorest, joka on hyvitetty hallituksen rautatiehallinnon jäsenyydellä ja lukuisilla muilla lihavapalkkaisilla viroilla, on eräs John W. Bruce niminen torontolainen. Huolimatta siitä, että oli «sosialisti» nimitettiin hänet jo 1919 teollisuussuhteita tutkivaan komiteaan. Sittemmin ollut monissa «sovintokomiteoissa». Viimeksi oli hallituk. nimittämänä Tom Mooren luutnanttina (teknillisenä neuvonantajana) Kansain Liiton työtoimiston konferenssissa Genevessa. Nyt Europasta palattuaan on antanut haastatteluja porvarilehdille, joissa sanoo kommunismin olevan kuolleen «Kehitys» sanoo hän, «on hiljaista». On kuulemma nähnyt Englannissa miljooneja työttöminä, mutta ei ymmärrä vetää siitä muuta johtopäätöstä, kuin että meidän canadalaisten tulee olla ylpeitä, ettei meillä ole niin paljon työttömiä. Täällä on kuulemma työläistenkin «vapaus ja itsenäisyys» suuremmoinen. Oli kovin mielissään päästyään takaisin Canadaan. Vallankumousta (revolutsionia) on paljon parempi ajatella ilman «ärrää», koska sellainen ajattelutapa miellyttää herrojakin.

Näin refereerataan porvarilehdissä miehestä, joka sanoo vielä perustavansa ajattelunsa Marxin oppeihin ja sanoo luottavansa uuteen yhteiskuntajärjestelmään.

Työväen taistelurintamalta eri maista

Työaika taistelu Saksassa

Kommunistipuolueen keskuksen antama julistus.

Saksan kommunistipuolueen keskuksen ammatillinen osasto on antanut julistuksen, jossa lausutaan seuraavaan tapaan:

Stinneskapitaali on pakottanut Wirthin hallituksen eroamaan sekä avoimesti julistanut ohjelmansa: 8-tunnin työpäivän poistaminen, 10-tuntisen työpäivän käytäntöönottaminen, lukuisan työläis-, palkannauttija- ja virkailijajoukon eroittaminen työstä, «pakkotalouden» lopettaminen, sts. esteettömän viljaja asuntokiskonnan harjoittaminen. Ei siis mikään ihme jos porvarilliset lehdet ja niiden mukana koko porvaristo on vahingonilossaan.

Mutta työväestö ei saa sivuuttaa tätä tosiasiaa välinpitämättömänä. Sen sietää muistaa porvarillisen lehden, «Vossischen Zeitungin», lausunto: «Ammattiyhdistysten tahtoa vastaan ei mikään hallitus voi pysyä päiväkään pystyssä». Ja itse teossa, jos työväestö yhdistynein tahdoin puolustaisi 8-tunnin työaikaa, ei porvaristo suinkaan rohkenisi vaatia sen poistamista. Mutta osa sosialidemokraattisista ammattiyhdistysjohtajista on mennyt

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

TILIVELAT SUORAKSI.

Pyydämme että kaikki Vapauden kanssa liikeasioissa olleet, **asiamiehet, osastot ja ilmottajat,** suorittaisivat tilinsä tämän kuukauden aikana, niin että tilipäätöstä tehdessä vuoden vaihteessa saatavien summa olisi mahdollisimman pieni. Tilinsuorituksenne helpottaa täällä työtä, auttaa liikettämme ja tekee aseman selvemmäksi. Siis tehkää suorituksenne heti.

Toverillisesti

Vapauden Konttori.

tässä kysymyksessä kapitalistien puolelle. He ovat suostuneet ylityöhön kaivosteollisuudessa, rautateillä, maataloudessa ja kotiapulaisten suhteen.

Mutta porvaristo ei kuitenkaan ole vielä ihan varma asiastaan. Se pelkää, että työläiset yhtyvät petollisten johtajiensa päiden yli. Porvaristo seuraa kauhulla, miten työmaaneuvostoliike ammattiyhdistysbyrokratian ja yhdistyneen sosialidemokratian vastarinnasta huolimatta laajenee yhä suurempiin piireihin. On itsestään selvää, että porvaristo taistelee kynsin hampain liikettä vastaan. Mutta työväenluokan häpeä on, että joukko sosialidemokraattisia ja ammattiyhdistysjohtajia on tässä taistelussa työmaaneuvostoliikettä vastaan porvariston puolella. Sama yleinen ammattiliitto, joka antoi siunauksensa Stinnesohjelmalle uhkaa kaikkia neuvostokongressin osanottajia erottamisella ammattiyhdistyksestä, ja osin jo pannut täytäntöönkin uhkauksensa.

Elokuun tapahtumat 1914 todistivat, että sosialidemokraattisen puolueen vaikutusvaltaiset johtajat ovat aina arvelematta valmiit uhraamaan työläisten edut porvariston alttarille. On narri, joka ei näe, että nämä johtajat paraikaa pyrkivät lyömään hajalle ammattiyhdistykset ja hautaamaan 8-tunnin työajan. Vain ammattiyhdistysjäsenet itse ovat kylliksi voimakkaita estämään tämän. Jos he vain tahtovat ja siinä tarkoituksessa käyttävät kaiken energiansa, ei mikään mahti voi poistaa 8-tunnin työaikaa ,a häiritä ammattiyhdistysten lujuutta. Yksimieliseen puolustukseen! «Älkää sietäkö, että johtajanne julki tai salassa tekevät sopimuksia kapitalistien taikka kapitalististen puolueiden kanssa ja uhraavat teidän etunne! Puhdistakaa järjestönne kaikesta mikä on mätää ja ruosteista. Miljoonakertaisena kaikukoon huutonne: Kädet irti 8-tunnin työpäivästä! Kädet irti ammattiyhdistysten kiinteydestä! Eläköön luokkataistelu! Eläköön yhdistyneen työväenluokan voitto!»

Kun Skandinavian piti nousta Venäjää vastaan

Köpenhaminalaisia paljastuksia.

Köpenhamina, 7-11. — Landsmansbankenin romahduksen ja sen suunnattoman tappion — 100 miljoonaa kruunua! — syitä koskevat tutkimukset eivät vielä ole suoritetut loppuun. On kuitenkin saatu selville, että pankin pääasiallisimpana tappion aiheuttajana on ollut «Atlannintakainen yhtiö» ja sen aliyhtiö, «Venäjän kauppakomppania», joiden yhtiöiden kanssa Landsmansbanken oli ollut suhteissa. Viime mainittu yhtiö perustettiin 1915 ja parissa vuodessa oli siitä kasvanut Venäjän suurin siirtomaatavarain ja teknillisten esineiden tuontiyhtiö. Marraskuun vallankumouksessa ei yhtiö kärsinyt mitään vaan päinvastoin varttui sen jälkeisinä aikoina. Lokakuun vallankumouksessa taas yhtiö sai muutettua vähemmän kestävät varastonsa säilyvämpiin, kuten nahkoihin yms., saipa jopa kansallistutettua suunnattomat, 33 miljoonan kruunun arvoiset varastonsa Tanskan lukuun, sts. ne sinetöitiin Tanskan hallituksen sinetillä. Nämä tavarat olivat koskemattomina vielä 1921. Neuvostoviranomaisten suopeus yhtiöitä kohtaan johtui, kuten Tanskan «Politiken» ilmoittaa, Tanskan ulkomaanpolitiikan Venäjää kohtaan harjoittamasta kurssista. Kun muut Skandinavian maat kutsuivat takaisin lähettiläänsä Venäjältä, jäi Tanskan lähettiläs Scavenius paikoilleen Pietariin. Täten säilyi eräänlainen suhde Venäjän ja muun maailman välillä, mikä suhde monella tavoin, mutta varsinkin sotavankien vaihtamisessa, oli suureksi hyödyksi. Tämä hyvä suhde olisi jatkunut edelleenkin, samalla kun «Venäjän kauppakomppania» olisi saanut pitää varastonsa, ellei Ranska olisi pakottanut Tanskaa katkaisemaan lopuksi suhteitaan Venäjään.

Nämä hyvät suhteet jatkuivat kuitenkin vuoden ajan. Tällöin sai kuitenkin sekä yhtiön henkilökunta että Tanskan lähettiläs yhtäkkiä käskyn lähteä Venäjältä, samalla kun lähettiläs sai yksityistä tietä tiedon, että liittoutuneet olivat saaneet kolmelta Skandinavian maalta lupauksen aseellisesta sekaantumisesta Venäjää vastaan. Päästyään Suomen puolelle rajaa, sai lähettiläs kuitenkin tietää, että viimeksimainittu ilmoitus oli väärä, mutta tällöin oli myöhäistä palata takaisin valvomaan Tanskan kauppasuhteita, kuten hän ensin oli aikonut. Mutta joskin Skandinavian usuttamisesta Venäjää vastaan ei sillä kertaa tullut mitään, niin ponnisteltiin kuitenkin edelleen korkeapaineella sen sekaannuttamiseksi Venäjää vastaan käytävään rosvosotaan.

Niinpä saapui Englannin ylikomisaari, kenraali Gough, 1918 Köpenhaminaan «Atlannintakaisen» kanssa suunnitellakseen yhdistettyä siviili-sotilastoimintaa Neuvosto-Venäjää vastaan, jolloin ruudinruokana piti käytettämän neuvostovihamielisiä venäläisiä sotavankeja Saksassa. Kenraalin matka onnistuikin sikäli, että hän palasi Englantiin mukanaan kaksi toiminimen venäläistä johtajaa tehdäkseen täällä lopulliset sopimukset yhteisymmärryksessä Ranskan kanssa. Nämä juonittelut päättyivät Judenitshin rosvohyökkäykseen ja sitä seuranneeseen valkoisten surkeaan tappioon.

Aseellisen sekaantumisen täten tehdessä haaksirikon ruvettiin ajattelemaan kansainvälisen järjestön perustamista kauppasuhteiden alkamiseksi Neuvosto-Venäjän kanssa. Hanke kehittyikin niin pitkälle, että saatiin aikaan sopimus, minkä allekirjoittajana oli toiselta puolen Krasin, toiselta puolen Tanskan kauppa- ja teollisuuspiirien eräät edustajat. Ja mikä tärkeimpää, sopimus oli tehty ei ainoastaan Englannin hallituksen edustajain vaan myös Ranskan hallituksen suostumuksella ja yhteisymmärryksessä näiden kanssa. Salaperäiset voimat tekivät kuitenkin tämänkin hankkeen tyhjäksi (pahimmaksi vehkeili jäksi mainitsevat tanskalaiset toverit leskikeisarinnan, joka yhä oleskelee Tanskassa, ja joka luonnollisesti on intohimoinen Neuvosto Venäjän syöjä). Sopimus raukesi, Krasin kääntsi Tanskalle selkänsä ja ryhtyi neuvotteluihin Englannin kanssa, joiden neuvottelujen tuloksena sittemmin syntyi englantilais-venäläinen kauppasopimus.

Täten oli Tanska menettänyt suuren tilaisuutensa — tulla koko Venäjän ulkomaakaupan välittäjäksi.

Tästä huolimatta jatkoi «Venäjän kauppakomppania», jolla, kuten sanotta, oli edelleen suuret varastonsa koskemattomina Venäjällä, kauppasopimusneuvotteluja neuvostovallan edustajan kanssa Tukholmassa. Nämäkin neuvottelut sujuivat suotuisasti, kunnes silloinen Tanskan ulkoministeri yhtäkkiä lähetti tanskalaisille neuvottelijoille yksityisen kirjeen, missä kehoitti näitä heti keskeyttämään neuvottelut mutta sellaisella tavalla, että näyttäisi siltä, että venäläiset olivat aiheuttaneet keskeytyksen!

Tällöin ei Neuvosto-Venäjän ranomaisilla enään ollut mitään syytä kunnioittaa Tanskan sinettiä, vaan takavarikoivat he yhtiön nahkavarastot ja myivät ne Leipzigin markkinoilla. Täten oli itse Tanskan hallitus aiheuttanut «Venäjän kauppakomppanian» ja sen kautta myös Landsmansbankenin romahduksen.

Mutta tärkeintä mitä juttua seulottaessa on käynyt ilmi, on se, että on saatu valaistusta keinoihin, joita entente on käyttänyt punoessaan rosvohankkeitaan proletaarimaatta vasttaan, ja mitkä hankkeet täten ovat Landsmansbankenin asiakkaille maksaneet 100 miljoonaa kruunua.

Saksan työmaaneuvostokongressin tehtävä

Saksan työmaaneuvostokongressin avajaisissa lausui tov. Pieck, kommunistipuolueen edustajana:

Saksan proletariaatti seuraa mitä suurimmalla mielenkiinnolla tätä kongressia, jonka se odottaa ryhtyvän toimenpiteisiin, jotka ovat välttämättömiä työläisten kurjan taloudellisen aseman parantamiseksi. Sadattuhannet kuolevat rävinnon puutteesta, tuhansien lasten on heitettävä henkensä, kun ei heillä ole mitään suuhunpantavaa. Cunon, sts. Stinneksen hallitus on ryhtyvä poistamaan 8-tunnin työpäivää ja proletariaatilta tullaan rosvoamaan vallankumouksen viimeisimmätkin saavutukset. Saksan proletariaatilla on sen vuoksi vain kaksi vaihtoehtoa: taistelu taikka perikato. Työläisten on asetuttava taistelun kannalle, elleivät mieli sortua perikatoon. Yhdistyneen sosialidemokratisen puolueen ja ammatillisen jondon työyhteisyys ja kokoomuspolitiikka on tehnyt surkean haaksirikon. Neuvostokongressin on murrettava tiellä olevain vastarinta. Vielä ovat tuhannet ulkopuolella taistelun, mitä työmaaneuvostot pitävät välttämättömänä. Nämä on voitettava meidän puolellemme. Kommunistipuolue on alusta alkaen asettunut työmaaneuvostoliikkeen taakse ja tulee tämän tekemään vastedeskin. Taantumuksen rynnistykset, fascistien esiintyminen nostattakoon työväestön yhtenäiseen, suljettuun taistelurintamaan. Venäjän työväestö on osoittanut Saksan proletariaatille tien. Saksan työläiset tulevat seuraamaan Venäjän proletariaatin tietä ja vapauttamaan itsensä kapitaalin kahleista.

Vancouverin uutisia

Workers partyn Vancouverin suomalainen osasto piti varsinaisen työkokouksen joulukuun 10 päivä. Uusia jäseniä liittyi osastoon 8, nimittäin M. Lehtinen, J. Hill, I. Willmanni, Armas ja Ida Komppanen, M. Lind, Topi Häyhä ja G. Sundqvist.

Koska paikkakunnalla ei ole suomalaista nuorisoa kylliksi erityistä nuoriso-osastoa varten, eikä olla tähän asti oikein oltu selvillä millä ehdoilla he voivat kuulua varsinaiseen osastoon, päätti kokous ottaa käytäntöön Tpk. päätöksen asiasta, joten alle 18 vuotiailta peritään sisäänkirjoitusmaksu, mutta ei kuukausimaksuja, eikä heillä ole äänioikeutta osaston asioissa.

Ehdokkaaksi järjestön sihteerin toimeen päätettiin kannattaa Toronton osaston asettamaa ehdokasta, nykyistä sihteeriä. Kokouksen käsiteltävänä oli monia muita asioita, joiden luetteleminen tässä tulisi liika pitkäksi.

Workers partyn täkäläinen englanninkielinen osasto joku aika sitten julkaisi kutsun kaikille työväen järjestöille Vancouverissa ja ympäristöllä, kehottaen niitä lähettämään kunkin kolme edustajaa yhteiseen kokoukseen joka pidetään jouluk. 18 päivä. Tarkoituksella muodostaa yhteinen rintama, varsinkin kun on odotettavissa täytevaalit maakuntaparlamenttiin. B. C. parlamentissa on ollut yksi Vancouverin edustajan tila tyhjänä jo vuoden aikaa.

Yllämainittua kutsua noudattaen olikin parikymmentä eri järjestöä lähettänyt edustajansa mainittuun kokoukseen, jossa yksimielisesti päätettiin muodostaa yhteinen poliittinen rintama, käsittäen kaikki uniot ja puolueet sekä työttömäin järjestöt Vancouverissa ja ympäristöllä. Asiaa edelleen kehittämään valittiin 9-henkinen komitea, joka suunnitelman laadittuaan kutsuu koolle seuraavan kokouksen, jossa lopullisesti päätetään yhtymän muodoista, kuten eri järjestöjen edustuksesta ynnä muista seikoista.

Industrialistin numerossa 280 oli pitkähkö kyhäys Vancouverista. En malta olla kajoamatta siihen jollakin sanalla. Sen kirjoittaja ensinnäkin uikuttaa kauheasti siitä, että osasto päätti ei enään tilata Industrialistia lukuhuoneeseen. Mutta minusta se päätös oli aivan johdonmukainen tulos Industrialistin nykyisestä suhtautumisesta työväenliikkeeseen yleensä. Eikä siinä päätöksessä ole muuta vikaa kuin että se olisi pitänyt tehdä jo ennen. Mainitussa kirjoituksessa myöskin hartaasti toivotaan ja ennustetaan koko Workers puolueen ja varsinkin suomalaisen järjestön sekä ennen kaikkea täkäläisen Finnish Societyn pikaista kuolemaa. Well, minusta näyttää, että sen elämisen mahdollisuudet ovat joskus olleet huonommatkin kuin nykyään. Eikä se vielä ole kuollut. Muuten täytyy ihmetellä että mainitun sepustuksen kirjoittajalla on ollut naamaa piirtää kirjoituksensa loppuun, solidaarisuudella Metsätyöläinen, vaikka koko kirjoituksen sävy on mitä epäsolidaarisin ja hajoittavin laadultaan.

Kaupungin vaalit toimitettiin täällä 13 päivä jouluk. Suurimman äänimäärän valtuusmiehistä sai R. P. Pettipiece, tullen siis valittua uudelleen valtuustoon. Mainittu Pettipiece on Federated Labor Partyn jäsen ja siis tavallaan työläisten edustaja. Majurin valinnassa on äänet niin lähelle tasan C. E. Tisdallin ja L. D. Taylorin välillä, että ei vielä tätä kirjoittaessa ole varmaa kumpi on tullut valittua. Ehta porvareita molemmat.

Harvinaisen kylmät ilmat nykyään vallitsevat näillä seuduin. Ovat pakoittaneet sulkemaan suurimman osan tämän rannikon metsäkämpistä niin että Vanceuveri on nykyään tulvillaan työttömiä työläisiä. Suurin osa metsämiehiä. Toivon että ottaisitte ajasta vaarin ettekä veisi kaikkia vaivalla ansaittuja penninkejänne koiratorppareille. Liittykää sen sijaan työväen järjestöihin, sillä järjestössä se on työläisten ainoa pelastuksen mahdollisuus. Lumber Workers Industrial union of Canada on järjestö, jossa on paikka avoinna kaikille puutavaratuotannon alalla työskenteleville työläisille, rotuun eli väriin katsomatta. Siis liittykää siihen ja näyttäkää että pystytte muuhunkin eikä ainoastaan kilpailemaan siitä että kuka on etevämpi jypo. — G. S.

Fort Williamin uutisia

Vastausta Vermillion Riverin, Ont. kirjeenvaihtajalle.

Jussi Penttinen on nyt vasta huomannut «kauhean merkkitapauksen» joka tapahtui jo marrask. 6 p. Nytkö sinä rupeat minua mustaamaan, kun muutin toiselle paikkakunnalle, kun et siellä onnistunut saamaan aikuista enemmistöä puolellesi, niin rupesit ratsastamaan keskikasvuisilla lapsilla, hommaten ne vanhempiaan ja itseänsä vastaan lakkoon. Siellä kun farmarit itse maksavat koulun menot, valtio avustaen ainoastaan pienen summan. Tämä lakko ei ollut porvareita vastaan, vaan siihen koulupiiriin kuuluvia työläisiä vastaan. Vaikka sinähän oletkin farmari, sentitön kapitalisti.

Mitä tulee minun karvajalkaisuuteeni, sitä en ollenkaan itse tiedä. Koulun johtokunta itse pyysi ja hyväksyi palkkani. Eikö näin ole asian laita? Sitten kuitenkin sinä virallisena kirjeenvaihtajana ja koulun johtokunnan jäsenenä, joka et sanonut ensinkään hyväksyväsi lapsityötä, se kun on «barbaarimaista», ryhdyt jälestäpäin mustaamaan minua. Minä olen nyt muka täällä sinun mielestäsi rikkuri, vaikka tulin valittua keittäjäksi todistuksieni perusteella.

Mitä tulee minun osastoon kuulumiseen, niin yhdyin ensi kerran osastoon Cobaltissa 1913, kun sitten olen yhtenään muutellut paikkakuntaa, ei ole aina tullut otettua muuttokortiaa, joten on tullut yhdyttyä uutena jäsenenä. Mutta olen kuulunut Vermillion Riverin osastoon ennenkin.

Kehoitan teitä pitämään kokouksen ja päättämään onko minun toiminnassani mitään skääppimäistä osastoa tai koulua kohtaan nykyisyydessä tai menneisyydessä. Enkö ole toiminut aina rehellisesti työläisten enemmistön etujen kannalta. Toivon että julkaisette päätöksenne Vapaudessa minun suhteeni, osaston leimalla varustettuna.

Toverillisesti,

Hilma Hendrickson.

Cobaltin uutisia

Joulu se tulee täälläkin ja kiirettä ja hommaa on jokaisella. Mutta koettakaa joutua haalille jouluiltana. Siellä esitetään hyvä kappale, kansanomainen «Erämaan ritarit». Saapukaa joukolla. Ja sitten 26 p. tätä kuuta on naisten kokous, johon on jokaisen naisen tultava, sillä on tärkeitä kysymyksiä. Muistakaahan naiset että meitäkin tarvitaan muuallakin, eikä vain kotona. — Kirjeenvaihtaja.

Eri paikkakunnilta

VERMILLION RIVER, ONT.

Täytyy vähän kirjottaa oikaisua koska uutistenkirjottaja on ruvennut vääristelemään tosiasioita Vapaus lehdessä No. 143 toisen koulupiirin asioista. Minä allekirjoittanut kuulun siihen koulun johtokuntaan ja sama uutistenkirjoittaja kuuluu myöskin siihen. Tämä asia näkyy koskeneen häneen kovasti, koska oma poika sattui olemaan se vedenkantaja koululle, josta tämä jupakka on lähtenyt. Johtokunta katsoi että 10 senttiä on liian paljon siinä suhteessa kun lämmittäjä sai vain 5 senttiä ja lakasija sai 5 senttiä, joilla oli enempi työtä kummallakin. Kun sanottu poika nosti yhden peilin vettä Joesta päivässä, jonka toimen johtokunta antoi hänelle siinä mielessä, että hän hakee sen lähimmän naapurin kaivosta, kun koulun johtokunta katsoi sitä että jokivesi kesällä on epäterveellistä, vaan kun vesi kylmeni eikä hän enään kantanut vettä kaivosta niin johtokunta päätti yhdistää toimen jollekin joka haluaa ottaa katsoakseen koulupiirin etuja. Ja minä allekirjoittanut määrättiin se esittämään lapsille, jonka teinkin, vaan kukaan ei ottanut tointa vastaan, ei millään ehdolla vaikka minä tarjosin että olkaa sitte entiselläänkin, vaan ei kelvannut sekään, niin ollen minun täytyi kutsua trustiisien kokous päättämään asiasta ja trustiisit päättivät antaa toimen aikuisille jos saavat kun lapset eivät sitä kerran tehneet. Ja silloin sama uutistenkirjoittaja painosti ankarasti lapsityötä vastaan, että se on barbaarimaista menettelyä teettää lapsilla työtä ja sanoi päättävästi, että sitä ei anneta lapsille. Ja me, trustiisit pyysimme Mrs. Peter Hendriksonia josko hän tekisi sen viiden dollarin maksulla kuun, joten koulupiiri pääsisi helpommalla kun siihen lisättiin lattian pesu kahdesti kuussa, joka ennen täytyi teettää erikseen ja maksaa dollari kerralta. Ja niin mainittu henkilö saatiin ottamaan toimi vastaan, josta nyt uutisten kirjottaja koettaa mustata häntä skääpiksi, narriksi ja karvajalaksi ja meneepä vielä niinkin pitkälle, että koettaa porovoseerata Fort Williamiin asti, että eikö siellä ole keittäjiä kun täytyy täältä «hairata». Ja että sillä hän muka yhtyi osastoon kun näki kokinpaikan lehdessä, vaikka silloin ei vielä ollut ilmotusta Vapaus-lehdessä kun mainittu henkilö osastoon. Minun mielestäni olisi sopivampi jäsensyytökset tehdä osaston kokouksessa ennen kun rüveta valheellisesti osaston kirjeenvaihtajan mustaamaan henkilöä, ennenkuin sen on osasto tutkinut ja huomannut syylliseksi. Vai kuinka toverit? Sama johtokunnan jäsen joka silloin vastusti lapsityötä, niin nyt kun Mrs. Peter Henrikson muutti Fort Williamiin ja jätti puhdistajan paikan avoimeksi, sanoi taas päättävästi että nyt se annetaan lapsille. Nyt se ei ole enään barbaarimaista. Mitä te toverit arvelette? Eikö ole raukkamaista menettelyä mieheltä joka sanoo kuuluvansa vallankumouksellisten työläisten joukkoon.

Thos Henderson

Koulun johtokunnan jäsen.

BURRITT, ONT.

Canadan Workerspuolueen S. S. osaston kuukausikokous oli joulukuun 10 p., jossa valittiin virkailijat seuraavalle vuodelle. Valituksi on tullut seuraavat henkilöt: puheenjohtajaksi Viktor Mäki, pöytäkirjuriksi Lyydia Mäki, organiseeraajaksi Einari Kangas, rahastonkirjuriksi Einari Kangas, rahastonhoitajaksi Viktor Rinne, jäsenkirjuriksi William Kangas, sanomalehtiasiamieheksi Einari Kangas, kirjeenvaihtajaksi E. Matson, varapuheenjohtajaksi Matti Holm, varakirjuriksi Einari Kangas, tilintarkastajiksi Matti Holm, Afred Huhta ja Heikki Piiparinen; huvitoimikuntaan Sofia Holm, Lyydia Mäki, Jenny Kangas, Einari Kangas, A. Piiparinen, Hilja Vuorio ja Mari Huhta. Osastomme on mennyt eteenpäin hiljalleen pikkuvaikeuksien kanssa. Haalia ei meillä ole vielä ja tuskin sitä tullaan saamaankaan pitempään aikaan. Onhan siitä ollut asia jupakassa jo useammankin kerran, mutta ei ole voitu sitä auttaa kun se kaikkivaltias raha tekee kiusaa. Täällä on vielä sellainen niinkuin erinäinen nurkka, niin täällä on myös vähäinen liikunta rahalla. Onhan sitä täälläkin tosin senverran liikkeellä että juuri se tunnetaan. Tuo kaikkivaltias raha jota ainoastaan harvinaisemmat henkilöt hallitsevat, näkyy että hyvin se tottelee heidän kontrolliaan.

BUFFALO, N. Y.

Mahdollisesti joku voinee ajatella, että minkähänlaista se lienee elämä Buffalossa, Amerikassa työläisellä. Minä tietoisena ja täysin kokeneena olen se joka voin sen asian ratkaista. Työtä täällä vaan olisi kunhan olisi vanhoja kassoja mistä eläisi. Tämähän on kyllin selvä ja myös tuttu kaikille. Luntakin on vähän näytellyt jo parina päivänä, vaan kun sitä on tullut niin niukalti, niin epäilin josko tuo kirottu kiskuriluokka olisi jo tehnyt jonkunlaisen sopimuksen Jumalan kanssa, että sitäkin vaan annettaisiin niin vähän että voi parahiksi ajella automopiilillä, nimittäin rikkaat dollari-Jumalat ja sitä vastoin köyhät ilman vaatteita viluissaan ja nälkäisinä odottaa jouluaan.

Mikä sitte on köyhän joulun tulo, ilo joulusta? Tietysti me kaikki ihmiset odotamme joulun tuloa. Onhan se meille tuttua jo hamasta lapsuudesta saakka. Nyt köyhinä ollen ensivalmisteluiksi emme voi muuta kuin ajatella että nyt se joulu, odotettu talvipäivä, tulee, tietoisina siitä että silloin saamme noin parisen päivää uupuneita jäseniämme ja osaksi tahi kokonaan kärsimyksistämme murtuneita mielämme levähtää, kuitenkin tietäen sen, etttä sitä raskaampi kuorma meitä odottaa mitä useampi helppopäivä meillä on. Sellainen on rangaistus köyhälle, että pitää joulua niin pitkään kuin kaksi päivää. Sitte joulunautinto on se mitä parhainta huvittaa nukkuneessa tilassaan, osaksi tahi kokonaan himmentyneillä silmillään katsella. Sellainen se on joulu köyhälle.

Nyt, jos on joulu mennyt, niin toista tietysti odotamme ja vieläkään näkemätttä sen verhon lävitse minkä riistäjäluokka on meidän silmiemme eteen asettanut. Sitä paremmin pyrkiä katkomaan ne kahleet joihin olemme kahlehdittu. Siis saman tekevää köyhälle oli sitä joulua aina tahi ei milloinkaan, järjestelmän tällaisenaan ollessa, kun toiset nauttivat ja toiset katselevat. Osa kuitenkin ymmärtämättä mitä silmillään näkee. Ne jotka aina nukkuvat, ne eivät jaksa käsittää, suurin osa nukkuu nöyrinä mustaan kaapuun ja uskonnon pimeään verhoon puettuna, lain uskollisena noudattajana, osa taas nukkuen tiedottomina tämän porvarillisen järkeä tylsistyttäviin annosten tulviin, joihin kuuluu etupäässä vilu ja nälkä ja raskas ruumiillinen työ, sekä väkijuomat, kaikenlainen liika ja saasta. Nämä kaikki ovat tarjolla meille jokapäiväisiksi nautinnoiksi, laiksi ja ojennukseksi, loihtialuokan hyvin järjestäminä, lain ja uskonnon tukemina ja kaikista näistä vaan saamme nauttia täysin siemauksin jouluna ja aina muulloinkin. Nyt me, jotka kuitenkin tietoisina kaikesta tästä jo olemme, viitatkaamme tietä niillekin jotka vaeltavat tiedottomina kohti sitä seuraavaa joulua, että tien mitta tulisi olemaan lyhempi ja valoisampi.

Joulurauha kaikille.

Teollisen vapauden puolesta

U. Santi.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Iloista Joulua V:na 1922

ja

Onnellista Uutta Vuotta V:na 1923

—— toivotamme ——

kaikille liiketuttavillemme kuin myös niikse tuleville haluamme julki tuoda vilpittömät kiitoksemme siitä suuresta suosiostanne ja kannatuksestanne liikettämme kohtaan kuluvan vuoden aikana ja toivomme että olemme tilaisuudessa palvelemaan kansalaisiamme yhä suurempilukuisena tulevan vuoden aikana.

Myös haluamme ilmoittaa että olemme saaneet yksinoikeuden tukuttain- ja vähittäinmyyntiin AUTON SISÄKUMMEILLE, joissa ei tarvita ilmaa. Jokainen ostaja on täysin tyytyväinen. Hintaluettelo lähetetään pyydettäessä kuin myös suosituksia tyytyväisiltä ostajilta, jotka ovat jo vuosia käyttäneet näitä ihmeellisiä «taijereita».

Meiltä voitte myös tilata koneöljyä tynnyrittäin ja vähemmissä osissa, kaikenlaisia auton tarpeita, y.m.

Liikkeemme on ainoa suomalainen liike alallaan Ontariossa. Teemme kauppaa ympäri Canadan. Kirjeenvaihtoanne suositellaan.

THE DOMINION SUPPLY CO.

Tukuttain ja vähittäiskauppa.

Victor Salo, presidentti
J. A. Erickson, liikkeenhoitaja.

12 Elgin kadulla, Sudbury, Ont. P.O. Box 718

Hauskaa Joulua v. 1922

— JA —

Voittoisaa vuotta 1923

—— toivottavat ——

A. T. Hill

Pirkko, Kaisu, Emmi ja William Airola

957 Broadview Ave. Toronto, Ont.

SUDBURY, ONT.

Iloisaa ja voittoisaa uuttavuotta

—— toivottavat ——

Arvid Niemi ja Väinö Virtanen

Työläispuolueen S. S. Järjestön organiseeraajan

A. Hautamäen

MATKAOHJELMA

Joulukuulla:

Rorketon ja Meadow Portage 23, 24, 25 ja 26 p.

New Finland 29, 30 ja 31 p.

Tammikuulla:

New Finland 1 p.
Cateau Hill 3, 4 ja 5 p.
Rock Point 6 ja 7 p.
Lake Cateau 8, 9 ja 10 p.
Nummola 12, 13 ja 14 p.
Minda 16, 17 ja 18 p.
Carmangay ja Barons 20 ja 21 p.
Coleman ja Blairmore 23, 24 ja 25 p.
Bowie 26 ja 27 p.
Salmon Arm 28 ja 29 p.
White Lake ja Carlin 30 ja 31 p.

Ohjelmaa jatketaan myöhemmin.

Osastojen on ilmoitettava tilaisuuksista mahdollisimman hyvin ja paikkakunnilla missä ei ole osastoa tai on toiminta lamaannuksissa, pyydämme tovereita ottamaan ylläesitetyt päivät huomioon järjestäen ja ilmoittaen tilaisuudet, sillä siten vain voidaan koota työläiset joukkoina kuulemaan ja saada matka onnistuneeksi.

Puhetilaisuuksien yhteydessä tulee antaa tilaisuus keskusteluun puheen johdosta ja organiseeraajan tehdä asianmukaisia selityksiä.

Organiseeraajan on neuvoteltava osastojen agitatsionikomiteain ja johtokuntien kanssa toiminnan järjestämiseen nähden yleensä. Siellä missä ei ole osastoja tulee neuvotella paikkakunnan toimintakykyisempien toverien kanssa koettaen saada osaston pystyyn, tai ainakin saada yhteistoiminnan keskusviraston kanssa ja työskentelyn toiminnan laajentamiseksi.

Organiseeraajalla on myöskin nykyaikaista työväen kirjallisuutta myytävähä, ja välittää hän lehtien tilauksia, joista prosentti lankeaa järjestölle.

Toverillisesti,

A. T. HILL, siht.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyväsä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

ENSILUOKAN RÄÄTÄLI

tekee uusia pukuja sekä korjaa vanhoja. **O. Koivula**, Box 1504, Sudbury, Ont. Phone 1433.

Räätäli H. Kauhanen, otan vastaan alaani kuuluvaa työtä 9 Lisgar St., Box 524, Sudbury, Ont.

Metsämiehet ja kämppien runnaajat huomatkaa! «Shoe Hospitalista» voitte tilata yskän lääkkeitä, niin sanottuja Shoe-packs, eli lapikkaita, joiden avulla voitta estää kylmyyden tulemasta jalkojen kautta. Tilaus voidaan lähettää allaolevalla osotteella. Vanhoja kenkiä korjataan nopeasti ja hyvin, käyttäen ensiluokkaisia tarpeita. Kenkiä voi lähettää meille postissa korjattavaksi. Kaikki hinnat kohtuulliset. Osote: Hillman & Lehtoranta Co. Box 778, Sudbury, Ont., Can.

FORT WILLIAM, ONT.

Kämpille ja linjoille parhaimmat kovatleivät ja korput valmistaa Koskileipomo, kaksoiskaupunkien suurin suomalainen «pullasappa». Kaikkia alaan kuuluvia tuotteita valmistetaan.

Huom.! Taas katkaistu hintoja.

Postiosote: **Home Bakery Co.**, 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin S. 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

Kallisarvoinen valokuvanne on ikuinen muisto joululahjana. Tehkää tilaus ajoissa. — Työ ja hinnat teitä tyydyttävät. — **A. Niemi**, Copper Cliff.

TIMMINS, ONT.

Räätälililkkeeni sijaitsee Balsam streetin ja 5:nen avenuen kulmassa. J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

PORT ARTHUR, ONT.

J. Arnion lihakauppa, 319 Bay St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.

I. S. Salo, 17 Johnson ave.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Kokouskutsu

Gorhamin No. 3 koulupiirin v e r o n maksajain **vuosikokous** pidetään kuluvan jouluk. 30 p. klo 3 jpp., 1922. Tulkaa joukolla keskustelemaan ja päättämään esille tulevista asioista.

Johtokunta.

Kalle Poukaman SAUNA

Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna joka lauantai. — Phone 457.

Shub Bros.

BUTCHERS and GROCERS

74—4th Ave. Timmins, Ontario.

Ordereita haetaan kotoa ja lähetetään nopeasti.

Sudburyn uutisia

Vapauden johtokunnan kokous pidetään tiistaina t.k. 26 p. illalla. Kokouksessa tulee esille monta erikoisen tärkeää asiaa, joten jokaisen läsnäolo on välttämätön

Mihinkäs se Joonas menee lauantai iltana? Tuonnepahan vain menen akkain ja poikain iltamiin Liberty haalille.

Meinaatkos mennä bäskettäi huutamaan?

Jupetsulai!

Joulupäivän iltana

pidetään Liberty Haalilla Sudburyn osaston huvitoimikunnan toimesta ohjelma- ja tanssi-iltamat. Hyvä ja runsas ohjelma. Reippaat tanssit lopuksi. Hyvä ravintola. Saapukaa kaikin mokomin ajoissa.

Aatto iltana eli sunnuntaina

on Sudburyn osaston lasten iltamat. Lapset näyttelevät m.m. kappaleen «Nouseva Kosto.» Paljon muuta mielenkiintoista ohjelmaa. Jaetaan lasten joululahjat y.m. Lasten vanhempain ja kaikkien aikuisten ihmistenkin taholta toivotaan runsasta osanottoa

Yleisöltä

Haluan selvitystä Vapaus lehden numerossa 144 Sault Ste Marien uutisten johdosta, jossa kirjottaa Jukurin nuorin m.m. että «muistakaa että vielä tänä päivänä työläisille uskolliset punikit ovat Suomen vankiloissa.» jep.

Niin mitä ovat ne, jotka myöskin ovat taistelleet punikkien riveissä alusta alkaen siihen asti kun ovat joutuneet valkohurttain käsiin. Ja lisäksi saaneet kärsiä heidän kidutusvankiloissaan useampia kuukausia, monen vankilassaolo mennen vuosimääriin.

Kuitenkin tähän päivään on heiltä ehdonalaisuus poistettu ja palautettu kansalaisoikeudet.

Vai ovatko hekin luokkansa pettureita?!

Selvitystä haluava.

Tietoja Neuvosto-Karjalasta

Karjalan talous nousemassa

Paperitehtaan rakentamiseksi ja mineraalituotannon kohottamiseksi saatu suuri laina. Paperitehtaan rakennustyöt käynnissä.

Petroskoi, marrask. 18 p. Tämänpäiväinen «Karjalan Kommuuni» kertoo Karjalan talouselämän vilkastumisesta mm. seuraavaa:

«Useamman kerran on lehdessämme ollut puhetta Kontupohjayrityksestä, joka onkin yksi niistä suuryrityksistä, mitkä voivat Karjalan taloutta kohottaa tavallista tuntuvammassa määrässä.

Mainitsemme nyt hieman yrityksen nykyisistä vaiheista.

Mikäli epävirallisista lähteistä saatuihin tietoihin voidaan luottaa, pitäisi asema olla sellainen, että Karjalan Talousneuvosto on saanut Moskovasta miljoonan kultaruplan lainan (yli puoli miljoonaa dollaria) rakennustöitä varten Kontupohjassa. Tällä summalla voidaan heti alkaa paperitehtaan rakennustyöt ja jos kaikki käy ilman suurempia vaikeuksia, on Karjalalla kolmen vuoden kuluttua oma suuri paperitehtaansa ja voima-asemansa.

Tuotantojen osaston johtaja, tov. Saxmanin lausunnon mukaan suurempia vaikeuksia ei saattane ilmaantua, jos laina saadaan. Alustavat työt Kontupohjassa ovat hyvässä vauhdissa. Kasarmirakennuksia työläisiä varten on tehty hyvän joukon. Joulukuuhun mennessä valmistunee parikymmentä parakkia, joten työläisille kevääksi saadaan asuntoja työlaitoksella täysin riittävästi.

Mitä yrityksen ulkokohtaisiin tulevaisuudennäkökohtiin tulee, lausui Tuotantojen johtaja laitoksen tulevaisuuden olevan verrattain hyvän. Tuotteiden kuljetus vesiteitse voidaan järjestää helposti, eikä rautatienkään laittaminen tehtaalle Petroskoin-Pietarin rataan yhtymään ole vuosikymmenien asia, sillä tässäkin on aikoinaan tehty alustavia töitä niin paljo, että puuttuu tuskin muuta kuin kiskojen asettamista paikoilleen.

Karjalan vuoriteollisuutta (mineraalituotantoa) varten on Moskovasta myös myönnetty puolen miljoonan kultatruplan (noin 300,000 dollaria) lainan, mikä tekee mahdolliseksi tämän tärkeän teollisuushaaran kehittämisen Karjalassa.»

JOULUTERVEHDYS

monille suomalaisille liiketuttavillemme

Maailma näyttää kaikille tänä jouluna, 1922 iloisemmalta kun se on näyttänyt yhtään kertaa sen jälestä kun sota alkoi.

Huono aika on ohitse nyt. Palkat ovat vakaantuneet ja jokaisella on työtä.

Erinomainen sato saatiin tänä vuonna ja tehtaat ovat kiireesti käynnissä kaikkialla, epävarmuuden aika on mennyt ja nyt on meidän kulettava suurempaan hyvinvointiin joka odottaa koko kansakuntaa.

Mrs. Lempi Johnson ja meidän koko henkilökunta toivottaa teille hauskaa joulua.

F. M. Stafford, Limited.

Myytävänä

hyvässä kunnossa oleva sahamylly, 20 hevosvoimainen. Hinnasta ja maksuehdoista voi sopia allekirjoitetun kanssa.

David Hänninen
Box 69 Sudbury, Ont.

Copper Cliffin uutisia

Hauskaa joulua ja onnellista uutta vuotta toivottaa
Hilma ja Kusti Paananen ja lapset.

Halutaan miehiä

20 miestä katkasemaan 4 jalan paperipuita $2.75 koorti ja siiteritaisin tekijöitä, 18 senttiä kappale. Ruoka $1.00 päivä. Jos joku tahtoo itse pätsätä, on kaksi kämppää saatavana.

Kysykää kirjeellä.

ELIAS KORRI
Connaught Station, Ont. Box 12.

MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane

SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 532

Siistejä huoneita saatavana.

Hallituksen rautateitten sähköistäminen

Mont Joli. — Lähettämässään kirjelmässä W. H. Wardropille, Hamiltoniin, Sir Henry Thornton, Canadan hallituksen rautateitten presidentti ennustaa, että lähitulevaisuudessa otetaan harkittavaksi hallituksen rautateitten sähköistäminen Toronton ja Hamiltonin ja Niagara Fallsin ja Torontosta itäänpäin Cobourgiin kulkevilla rataosilla.

Berliini hyvillään markan noususta

Berliini. — Jouluostoskauden ollessa parhaillaan, kaikenluokkaiset kuluttajat ovat suuresti iloissaan sen johdosta, että markka on viiden päivän kuluessa noussut niin että dollari vastaa nyt 5,600, sen sijaan että se viisi päivää sitten vastasi 8,300 markkaa. Markan nousun johdosta ovat tukkuhinnat jo laskeneet 10—25 prosentilla. Vähittäismyyjät sen sijaan ovat vastahakoisempia laskemaan hintoja, syystä että heillä varastot täynnä kaikenlaista tavaraa, mikä on kalliilla ostettu.

HAUSKAA JOULUNA V:NA 1922
ja
KAIKKEA HYVÄÄ VUOTENA 1923

— toivottaa —

Heart ja Isack Vainio
sekä
Aili ja Maiju Salomaa

Tulkaa meille syömään ja juomaan nyt pyhäaikana sekä ensi vuoden aikana. Hyvät ruuat ja kahvit, puhdas ja hyvä palvelus.

THE NATIONAL LUNCH
14 Durham St. Sudbury, Ont.

OHJELMA- ja TANSSI-
ILTAMAT

— toimeenpanee —

Sudburyn W. P. osaston huvitoimikunta

Joulupäivän iltana

OHJELMA:

Pianosoolo ..... Nellie Pernu
Runo ..... H. Ellmen
Puhe ..... N. Terho
Laulua (Lempi Alitalon säestyksellä) ..... Lempi Johnson
— Väliaika —
Runo ..... J. Seppälä
Kertomus ..... Manda Hillman
Kupletti ..... H. Kauhanen
Jotain ..... J. Raivo
Kertomus ..... E. Hillman
Kupletti ..... K. G. Asiala

LOPUKSI YLEINEN TANSSI. HYVÄ SOITTO.
ALKAA TÄSMÄLLEEN KLO 8 ILLALLA. SAAPUKAA AJOISSA.
Sisäänpääsy 25c.

Huvitoimikunta.

Californiaan Canadian National Tietä

Tähän aikaan vuodesta monet canadalaiset suunnittelevat matkaa Californiaan. Tietystikin on monta tietä jota myöten voi tuon matkan tehdä, mutta käyttäen matkustusta sivistyksen pohjana, miksi ei matkustettaisi ainakin yhtäänne päin yhtä tietä lävitse Canadan. Täten teillä on tilaisuus tulla tuntemaan oma maanne parhaiten, tilaisuus nähdä hurmaavin vuoristonäköala Amerikassa ja käydä meidän ympärivuotisella kesäalueellamme Tyynen Valtameren rannalla, Vancouverissa ja Victoriassa, jossa ruoho on viheriää, kukat kukoistavat ja golfi, ulkoajelu ja yleensä kaikki ulkoilmaurheilut voivat olla käynnissä koko talven. Puhukaa tästä matkasta kenelle tahansa Canadian National Rautatien agentille ennenkuin olette tehneet kaikinpuolin varmaa suunnitelmaa. «The Continental Limited», joka kulkee päivittäin Montrealin, Toronton ja Vancouverin välillä ja on yksi hienoimpia, kokonaan teräksellä varustettuja junia Amerikassa. Täydellisiä tietoja saadaksenne, kysykää Canadian National — Grand Trunk Rautatien Kaupunki Matkustaja Konttorista, 54 Cedar St., Sudbury. Ont.

TILATKAA VAPAUS!

Vuosikokouskutsu

The Liberty Hall Companyn osakkeenomistajien s ä ä n t ö määräinen vuosikokous pidetään Liberty haalilla keskiviikkona tammikuun 17 p., alkaen kello 8 illalla. Kokouksessa tulee esille tili- ja toimintakertomus, tilivapauden myöntäminen, uuden johtokunnan valinta sekä muita säännöllisiä vuosikokoukselle kuuluvia sekä uusia asioita. Johtokunnan esityksenä tulee olemaan rakennuksen jatkaminen ja haalin laittaminen siille osalle lottia joka vielä on tyhjänä, sekä rahavarojen hankkiminen tätä ja muita tarpeita varten. Jäsenet voivat olla kokouksessa edustettuina joko persoonakohtaisesti tai valtakirjalla, siinä järjestyksessä kun säännöt määräävät. Kokouksesta poissaolevien on tyydyttävä läsnäolevien päätöksiin.

Sudbury, Ontario, joulukuun 18 p., 1922.

Liberty Hall Companyn Johtokunta
J. V. Kannasto, presidentti
K. V. Nurmi, sihteeri-rahastonhoitaja.

The Royal Studio

41 Balsam St. — Timmins, Ont. alkaa toimintansa valokuvaamoalalla 25 p. joulukuuta.

Tilauksista yli 5:den dollarin, yksi tusina postikortti-valokuvia ilmaiseksi. — Työ taataan.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua keeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

H u o m.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitte

INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, On

TEHKÄÄ NUTSON DRUG STORE

Päämajaksenne joulu- ja uuden vuoden lahjoja ostaessanne

NUTSONS DRUG STORE
Gore & Albert St. Soo,

H. EDWARDS

General Merchant. Nairn Centre,

Ruokatavaraa, Rautatavaraa ja Rehuja. — Bell Telephone Cen

HUOMATKAA!

Jos olette mieltyneet vaatteisiin, niin tulkaa ja tarkastakaa meidän puku- ja päällystakkivarastoamme. Se sisältää kaikkia luttuja muoteja, villa-, worsted-, cheviot- ja tweet-kankaita.

BOWIE & BERINI
Ensiluokan räätäliliike. Timmins, O

A. H. BEATH

Vanhin ja luotettavin

JUVELI-KAUPPA
SUDBURYSSA

KORJAUSTYÖT TAATAAN

50 Durham St. SUDBURY

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. Phone 194

"TAYLORS"

ERIKOISUUKSIA

Vihreetä kahvia 3 paun.	$1.00
Hollantilaisia sillejä	1.25
Punasia omenoita 12 paun	1.00
Tuoreita luumuja 1 paun.	.20

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

SWAN fountain-kyniä

Joululahjoja ja lääkkeitä.

SUDBURY DRUG CO.

Sudbury Collecting Agency

Tarmokkaat saatavien perijät perivät tilisaatavia, nootteja ja laskuja sekä Canadassa että ulkomailla.

ARTHUR LAUZON
P. O. Box 639, Stafford Block, Sudbury, Ont.

GEORGE M. MILLER

LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M. Burns—Silverman Block
Konttori Regent teatterin yläkerrassa.

Suomalainen tulkki konttorissa
Phone 186 P.O. Drawer 360
SUDBURY. ONT

Piiraisen ja Oksasen

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St, Cobalt, Ont., Can.

Cochrane Hardw

— LTD. —

Luotettavia tavaroita o hinnoilla.

Erinomaisia Ruotsin sa

Uusi pistohampainen — t. leveä 4 jalan, hampaat täin.

Myöskin tavallisia suo paisia 2 t. leveitä 4 jala killa sama hinta $1.50 k

Ruotsin fiiloja, timantt 5½ pitkiä, 40c kappale. tusina.

Kalastusverkkoja.

Paulotettuja sekä korke painoilla varustettuja.

30 jaardia pitkiä 4 silmillä 4 jalkaa syviä. $6.15.

30 jaardia pitkiä 3½ silmillä 4 jalkaa syviä, $6.50.

30 jaardia pitkiä 3 tuum millä 4 jalkaa syviä, hinta

Ainoastaan paulotettuja korkkeja sekä painoja.

20 jaardia pitkiä 4 tuum millä 4 jalkaa syviä, hinta

20 jaardia pitkiä 3½ tuum millä 4 jalkaa syviä, hinta

20 jaardia pitkiä 3 tuum millä 4 jalkaa syviä, hinta

30 jaardia pitkiä 4 tuum millä 4 jalkaa syviä, hinta

30 jaardia pitkiä 3½ silmillä 4 jalkaa syviä, $6.00.

30 jaardia pitkiä 3 tuum millä 4 jalkaa syviä, hinta

Siimalankaa 4 unssin $1.50 kpl.

Nuottalankaa — kaikkia ja ½ lb kerissä 25c. kpl.

Kysykää meidän selostus raiffeleista, haulikoista j mukkeista.

Kysykää hintojamme raudoille.

Kaikki postitilaukset tä nopeasti.

Kirjeisiin vastaa suome lä J. E. Wick.

COCHRANE HARDWARE
Limited

POHJOIS-ONTARION S RAUTAKAUPPA
SUDBURY ONT
J. E. Vick, suom. kaupp

Dr. H. STIT

Hammaslääkäri.

Sudbury, (
Samassa rakennuksesa ku
Koljonen

WASHINGTON C

(Elm Streetillä.)

Suosittelee maukkaita ru
Käykää tutustumassa.

A. D. MELDRU

Lakim. ja yleinen Nota
Nova Scotia Pankin rake
59 Durham St., Sudbury

SUOMALAISTA

PALLORUUMA

58—4th ave.

suositellaan

Frank Kulm
Timmins,